

Daphne

ÅRGÅNG 24:2 2013

Daphne

Utkommer med 2 nummer/år och ges ut av Botaniska Sällskapet i Stockholm i samarbete med Upplands botaniska förening.

REDAKTION

Redaktör Niina Sallmén
072-230 49 95
niina.sallmen@naturforetaget.se
Teknisk redaktör Lena Eliasson
070-651 2527
lena@grafiskaspranget.se

BOTANISKA SÄLLSKAPET

Botaniska institutionen
Stockholms Universitet
106 91 Stockholm
E-post: styrelsen@bsis.org
Hemsida: bsis.org
Bankgiro: 5272-8193
Plusgiro: 196094-7
Medlemsavgift: 150 kr/år.

UPPLANDS BOTANISKA FÖRENING

c/o Avd. för växtekologi, EBC
Norbyvägen 18D
752 36 Uppsala
E-post: upplands.botaniska.forening@gmail.com
Hemsida: sbf.c.se/BSU
Plusgiro: 327956-9
Medlemsavgift: 120 kr/år.

PRENUMERATIONER

Ingår i årsavgiften till resp. förening.
Avgift för separat prenumeration (150 kr/år) sätts in på resp. förenings plusgiro.

Adressändringar
Meddelas resp. förening via post eller e-post.

KONTAKT

Frågor, material till tidskriften etc. kan skickas till någon i redaktionen eller till redaktören
niina.sallmen@naturforetaget.se

Årgång 24 nr 2 2013
ISSN 1101-5527
Rentryck AB, Tullinge

Bidrag till Daphne mottages tacksamt!

Manus skickas till redaktören via post eller e-post eller till
niina.sallmen@naturforetaget.se

Instruktion till författare

Vi ser gärna att du skriver manuskript på dator i något ordbehandlingsprogram. Kontakta redaktionen om du inte kan leverera materialet i digital form. Det redaktionella arbetet underlättas betydligt om vi får filen med manuskriptet via e-post, på diskett eller CD-skiva. Vi kan läsa de flesta ordbehandlingsprogram direkt. Om du använder ett ordbehandlingsprogram som är ovanligt idag, tag kontakt med redaktionen. Gör eventuella tabeller eller uppställningar med hjälp av tabulatorer (ej mellanslag) mellan kolumner. Bifoga gärna utskrift.

Börja alltid manuskriptet med titeln på artikeln följt av namn på författaren/författarna. I slutet av artikeln ska eventuell citerad litteratur samlas under rubriken "Referenser". Vi ser gärna att artiklarna illustreras. Har du problem med lämplig illustration, ta kontakt med redaktionen i god tid så kan vi säkert hjälpa till. Manuskript kan vara korta eller långa. Planerar du ett manuskript på mer än tio sidor - tag kontakt med redaktionen i god tid! Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till redaktionen.

Har ordet:

Mora Aronsson

ordförande UBF

ETT HÄNDELSERIKT 2013 har gått till ända. UBF har nog sällan haft så många aktiviteter och vi har haft samarbetsprojekt med Botaniska Sällskapet i Stockholm, Linnés vänner, Uppsala Entomologiska Förening med flera. Samarbete känns om allt viktigare i en tid när många föreningar har svårt att få fler medlemmar och ännu svårare att få de medlemmar man har att komma på aktiviteterna. Men det handlar nog till en del om att kunna nå ut och att locka med något extra. Exkursionen till Ängsö nationalpark och den traditionella Adventivexkursionen drog många deltagare. En närmast surrealistisk upplevelse var det föredrag om fjällväxter som jag höll i Naturskyddsföreningen i Uppsalas regi – många var tvungna att vända i dörren för att de inte fick plats i lokalen. Botanisk rockkonsert?!

Samgående Uppland och Stockholm?

Även detta år ser ut att kunna bli händelserikt, fast av andra anledningar. Tyvärr har vår systerförening, Botaniska Sällskapet i Stockholm, en längre tid haft stora problem med att få föreningsarbetet att flyta. De hade ett krismöte i före jul och kommer inga nya entusiastiska personer som vill ta tag och arbeta i styrelsen för att föreningen ska fungera, så ser den nuvarande styrelsen ingen annan utväg än att försöka få till en sammanslagning med Upplands Botaniska Förening för att undvika att föreningen läggs ner. Det känns lite märkligt att två av Sveriges äldsta botaniska föreningar skulle bli tvungna att slås ihop. Men under har hänt förut, så jag hoppas att det ska kunna undvikas.

Nya Artportalen för växter och svampar

Hur många har testat ny Artportalen? I maj förra året lanserades den nya Artportalen för växter och svampar. Det var som alla nya datasystem lite hackigt i början, men nu börjar skillnaderna mot det gamla systemet märkas. Smidigare att rapportera, mycket bättre kartor, fler funktioner och floraväkteriet är så mycket bättre. Snart kommer även första atlasfunktionerna, vilket säkerligen kommer att glädja de flora-projekt som pågår. Och apropå det har ni inte bokat en ruta i Västmanlandsfloran? Gör det, eller hjälp till med UBFs Västmanlandsruta.

Mora

Violgubbe och andra häftiga svampfynd i östra Sörmland

HANS RYDBERG

DE GRÅA SKYARNA andades regn. Vi gick där på stigen, min schrabradortik och jag. Det hade inte hänt något roligt på en lång stund och kaffet hägrade i stugan fem minuters bilresa bort. Skogsturen gick mot sin slut. Hunden suckade djupt, husse likaså. Men varför följa den upptrampade stigen? Kanske växer något roligt längre upp i sluttningen. Vi knegade uppåt. Snart nog stack några kraftiga svamptussar upp mellan piprörstuvorna. De kycklinggula fingertopparna lyste vackert i grådiset. Jag hade hittat gultoppig fingervamp, *Ramaria testaceoflava* – en rödlistad art som jag visserligen sett många gånger förr, men aldrig i denna skog. Vi följde sluttningen vidare. Kunde det finnas något mer? Söka nya fynd eller åka hem och fika – det var frågan. Så plötsligt växte i den djupa mossan en stor häxring av – ja, vad då? Jo – det måste vara den! Jag vände försiktigt på en av svamparna. Var det sant? En rysning av vållust for genom min kropp. Här växte det violgubbe, *Gomphus clavatus*, denna raritet som inte säkert påvisats i Södermanland tidigare! Det finns visserligen ett obelagt och opublicerat fynd från Nybbleholme i Mälaren av Carl-Johan Clemedson från 1970-talet, men ingen har sett arten där senare.

Violgubbe – en indikatorart

Violgubben indikerar granskogar med lång kontinuitet, gärna betade skogar på näringsrik grund. Den är föremål för ett eget åtgärdsprogram (Aronsson 2006). I Södermanlands län ansågs det inte värt att lägga ned resurser på inventering av violgubbe, då det knappast var troligt att arten skulle finnas här. Violgubben uppträder mycket sällsynt i södra Sverige och sedan längs östkusten, inklusive Gotland, upp till Medelpad. Ett par utpostlokaler finns i Pite Lappmark och en i Bohuslän. Vanligast tycks arten vara i Uppland, där den är påträffad på flera hundra lokaler.

Lokalen för violgubbe i Södermanland (6538922/1576261) är en åssluttning mot södra änden av Penningbyviken, en vik av sjön Båven, i anslutning till väg 223 – vägen mellan Björnlunda och Nyköping. Violgubben, som här uppträdde i cirka 50 exemplar, bildade två ofullständiga ringar, länkade på mitten. Troligen rör det sig om två mycel, som kan ha uppstått genom att ett ursprungligt mycel fragmenterats. Eftersom fruktkropparna var mycket stora var beståndet högst imponerande. Efter fotografering lämnade vi skogen och firade fyndet med kaffe och varsin bulle.

Violgubben satt inte där av en slump. Någon månad senare besökte jag skogen igen i fast förvisning att hitta andra kvalitetsarter. Och det

Rödlistade arter

(rödlistekategorier enligt Gärdenfors 2010)

Raggtaggsvamp	<i>Hydnellum mirabile</i>	EN
Violgubbe	<i>Gomphus clavatus</i>	VU
Puderspindling	<i>Cortinarius aureopulverulentus</i>	VU
Koppartaggsvamp	<i>Sarcodon lundellii</i>	VU
Lammticka	<i>Albatrellus subrubescens</i>	VU
Druvfingersvamp	<i>Ramaria botrytis</i>	NT
Flattoppad klubbvamp	<i>Clavariadelphus truncatus</i>	NT
Persiljespindling	<i>Cortinarius sulfurinus</i>	NT
Svart taggsvamp	<i>Phellodon niger</i>	NT
Gultoppig fingersvamp	<i>Ramaria testaceoflava</i>	NT
Taggfingersvamp	<i>Ramaria spinulosa</i>	NT
Ryl	<i>Chimaphila umbellata</i>	EN
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	NT

Violgubbe,
Gomphus clavatus

Penningby, Ludgo 2012-14.

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Nära hotad

dröjde inte länge förrän den ena ovanliga svampen efter den andra presenterade sig. Artlistan på sida 3 visar några av skogens mykologiska pärlor samt ett par kärllväxter.

Utöver dessa arter noterades fynd av blomkålssvamp, kryddspindling, bleksporig spindling och mossorna skogshakmossa och vågig sidenmossa. Fortsatta inventeringar kommande år förväntas utöka listan av skyddsvärda arter. Skogsstyrelsen har avsatt skogen som biotopskydd.

Hur kommer det sig då att denna skog är så speciell? Man får nog hitta förklaringen i en kombination av olika faktorer. Först och främst har skogen sannolikt inte varit kalhuggen på åtskilliga hundra år. De stubbar som finns tyder på att skogen dimensionshuggits, d.v.s. att de största och äldsta träden hela tiden gallrats. Det är anledningen till att det saknas ordentligt grova och gamla träd. Eftersom skogen växer på en åsbildning av isälvsmaterial är dräneringen god. Troligen har det också gått betesdjur i området så att markytan fått det slitage som är viktigt för många marksvampar. Till skillnad mot många åsar i Sörmland har den ursprungliga skogen inte kalavverkats och ersatts med planterad tall – här växer istället gran på sluttningen – således en äkta åsgranskog. Marken är brant och kraftigt exponerad åt norr, vilket gör att substratet inte torkar ut under normala somrar och höstar, vilket också bidrar till en rik funga av svampar.

God svamphöst

Svamphösten 2012 var även i övrigt god i dessa delar av Sverige och andra fynd har sett dagens ljus. Under en svamputställning i Gnesta i september fick vi in arter som gul dofrödhätting, *Entoloma pleiopodium* (syn. *E. icterinum*) funnen av Lina Wikström och svartfjällig fjällskivling, *Lepiota felina*, funnen av Marianne Winqvist. Gul dofrödhätting är ny för Sörmland och påträffades på en villatomt mitt i Gnesta. Lukten var intensiv och mycket god – någonstans mellan parfym och kolasnören eller engelsk konfekt som den liknas vid i svamplitteraturen. Den gulaktiga färgen och de knöliga sporererna tillsammans med doften avslöjade svampen. Den svartfjälliga fjällskivlingen, som är en liten svamp, växte i en gammal barrskog på Änhammars marker utanför Stjärnhov.

Andra oväntade barrskogssvampar i trakten är persiljespindlingen, som förutom i violgubbe-skogen även påträffades i Eks norrskog mellan Gnesta och Björnlunda, där det också växte lakritsmusseron, *Tricholoma apium* (sårbar – VU). I en planterad granskog på kalk nära Sjunda i Vårdinge socken påträffades också den vackra gyllenspindlingen, *Cortinarius aureofulvus*, (sårbar – VU), en art som bara påträffats ett fåtal gånger i Sörmland. Ett mycket bra år verkar den kryddigt urindoftande kryddspindlingen, *Cortinarius percomis*, ha haft. I flera skogar har jag sett den växa i stora bestånd. Arten var tidigare rödlistad, men eftersom allt fler känner igen svampen har den rapporterats från rätt många lokaler och den anses inte längre vara hotad.

Litteratur

- Aronsson, G. 2006: Åtgärdsprogram för bevarande av violgubbe. Rapport 5638. Naturvårdsverket. Stockholm.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2010: Rödlistade arter i Sverige 2010. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Nyköpings flora – ett pågående projekt

HANS RYDBERG: TEXT & FOTO

DET FINNS I Sverige ett antal botaniska "huvudstäder", tätorter vars omgivningar äger en ovanligt artrik och intressant flora. Naturligtvis hör Borgholm och Visby till den klassen – städerna är ju uppbyggda på silurisk kalksten. Det finns motsvarigheter på fastlandet även om kalkinslaget inte alltid är lika påtagligt. I vårt område hör Nyköping utan tvekan till dessa huvudstäder. Inom fem kilometer från stadens centrum hittar vi fantastiska rikkärr, välhävdade kalkfuktängar, varma örtrika kalkberg, fina torrängar, gräshedar, örtrika brynmiljöer, lummiga ädellövskogar, magnifika hassellundar och vidsträckta havsstrandängar. Och som grädde på moset finns i staden och dess närhet en artrik flora av ruderväxter och trädgårdsflyktingar.

Havsnära stad och kalkrika marker

Hur kan då området vara så botaniskt intressant? Och varför var Nyköpingsborna hetast på gröten när Sörmlands Flora var under försäljning? Vi får ta fram luppen och syna den topografiska kartan. Först och främst ser vi att staden ligger i kustområdet, vilket ger ett varmt och fint sommarklimat och långa, milda höstar. Kontakten med havet tillför också floran ett antal salttåliga arter. Stränderna är flacka, delvis sandiga, och på de bördiga landhöjningsjordarna har betesdjuren gått och tuggat i århundraden. Tre åar rinner ut i området – Nyköpingsån, Kilaån och Svärtaån. Längs vattendragens stränder dyker många arter upp som normalt hör till slättsjöarnas växtvärld. Vi ser också transportlederna – E4:an passerar utanför staden och järnvägen går rätt igenom. Många växter kan ha kommit hit med samfärdseln. Men detta räcker inte för att besvara frågan varför trakten kring Nyköping är så botaniskt intressant. Vi måste även plocka fram den geologiska kartan. Och här har vi den yttersta förklaringen. Ett kalkstråk löper genom området och visar sig som öppet berg längs den östra sidan av Sjösafjärden, där vi också har flera av de allra rikaste växtlokalerna. Även i landhöjningsjordarna finns kalk i marken, kanske från bäddar av musselskal, vilket bidrar till att vissa stränder uppvisar en kalkpåverkad växtlighet. Linuddens naturreservat är ett exempel där den fina lundfloran växer på mulljordar ovanpå en serie kalkrika strandvallar. Nyköping är också en trädgårdsstad där aktiva trädgårdsmästare och privata villaägare gjort allt för att göra staden lummig och rikt blommande. Växterna har tagit sig ut i naturen och visar sig idag antingen som invasiva arter eller prydnad någon skogsbacke eller förvildad trädgårdsanläggning.

Som Nyköpingsbo har man ett rikt smörgåsbord att njuta av. Flera av toppobjekten är avsatta som naturreservat – förutom Linudden också Sjösakärren, Labro ängar, Svanviken-Lindbacke och Strandstuviken. Det finns ytterligare naturreservat som i huvudsak är avsatta för friluftslivet

Raggarv *Cerastium
brachypetalum*

– blommar vissa år i tusental
vid Ållonbäck.

men där floran är överraskande rik, exempelvis Hållets naturreservat (Rydberg 2004). Men det finns också oskyddade områden som kalkbergen öster om Sjösafjärden med sin rika förekomst av kalkälskande arter och delar av yttersta Arnölandet med sandiga marker, gammal skog och glittrande stränder mot Östersjön.

Tidigare inventeringar

Inventeringen av Nyköpingsområdet har pågått under en längre tid. De tidiga botanisterna var där, främst Carl Blom och H. Wilhelm Arnell. Carl Blom hade studerat floran i Nyköpingstrakten under 18 år och antecknade omkring 620 inhemska arter (Blom 1916). Han gjorde även en del anmärkningsvärda fynd på stadens ruderatplatser, främst bomullsspinneriet vid Perioden. H. W. Arnell undersökte delar av Helgona socken, vilket resulterade i en publikation (Arnell 1917). Båda dessa undersökningar utgör en viktig referenspunkt vid jämförelser av floran förr och nu.

Nästa botaniskt aktiva period inträffade under perioden 1960 -1975, då medlemmar ur den då mycket aktiva Nyköpings biologiska förening luskammade stadens omgivning på växter och noterade åtskilliga orkidéer men också många andra intressanta arter. Särskilt aktiv var stadsträdgårdsmästaren Birger Pettersson, men också lärarna Erik Julin och Sven-Olof Jansson bidrog med många fynd (Pettersson 1961, 1968, Julin & Pettersson 1973 m.fl.). Erik Julin var för övrigt även känd som landets då främsta expert på majsmörblommor, *Ranunculus auricomus* coll. Från 1980-talet kom inventeringarna för Sörmlands flora (Rydberg & Wanntorp 2001) att bli dominerande och kartbladen kring staden inventerades. Framför allt tillförde dessa inventeringar arter ur miljöer som tidigare var dåligt uppmärksammade.

Under främst 1990-talet kom jag att genom kommunala uppdrag inför naturvårdsplanen och grönstrukturplanen få göra mer fördjupade inventeringar av vissa områden, bland annat Labro ängar (Rydberg 1994) och friluftsområdet Ekensberg (Rydberg 2007). Eftersom jag arbetade i Nyköping under drygt 30 år har jag också regelbundet fört noteringar under åtskilliga lunchexkursioner. Andra botanister har besökt staden då och då och rapporterat i Artportalen, främst har det gällt rapporter från Sjösakärren och de kommunala soptipparna.

Projektet Nyköpings flora

Eftersom området är så botaniskt intressant och det finns så mycket kunskap samlad genom åren är min plan att ge ut "Nyköpingstraktens flora" eller "Nyköpingsfloran" – titeln ännu inte bestämd. Avsikten är att ge ut en bok i samma format som Svensk Botanisk Tidskrift där publikationer av liknande slag tidigare sett dagens ljus (Bohlin & Geijer 1989, Zachrisson 2006 m.fl.). Men det återstår ännu en hel del inventeringsarbete. Många områden är inte inventerade alls, andra är bara översiktligt genomgångna. Dessutom förändras Nyköping hela tiden, vilket innebär nya miljöer för ruderväxter och marker för tillfälliga inkomlingar och trädgårdssrymlingar, samtidigt som det sker förluster av biologisk mångfald i tidigare relativt orubbade ekosystem. Det finns artlistor från 1960-talet från områden där vi saknar information om dagsläget. Vilka arter är kvar? Vilka missades? Dessa artlistor täcker heller inte hela floran. De utfördes till stor del av amatörer som inte klarade alla arter.

Detta visar att det finns behov av att täppa till bristerna. För att kunna gå i land med detta krävs att vi är några som hjälps åt. Jag kommer att försöka få in pengar till projektet så att långväga inventerare ska kunna få täckning för sina resekostnader. Ingen speciell metod kommer att finnas för inventeringen mer än att det kommer att finnas en karta över området som visar vilka delar som är i störst behov av kompletterande inventering. Varje inventerare får då ange vilken del eller vilka delar han/hon vill inventera. Jag kommer hålla i projektet för att se till att alla dåligt kända områden inventeras, att det inte sker onödiga dubbelinventeringar samt att vid behov bistå med artbestämningar.

Botaniskt fyrverkeri

Som lockbete för inventeringssugna kan jag berätta något om den flora som genom åren satt Nyköping på den botaniska kartan. I inventeringsområdet (se karta) har i sen tid påträffats inte mindre än 24 arter orkidéer, däribland flugblomster *Ophrys insectifera*, gulyxne *Liparis loeselii* och honungsblomster *Herminium monorchis*. På kalkbergen växer arter som murruta *Asplenium ruta-muraria*, fjällhüllebräken *Woodsia alpina*, färgmåra *Asperula tinctoria*, grusslok *Melica ciliata* och raggav *Cerastium brachypetalum*. I lövskogar med hassel kan man finna lundväxter

Gräsull *Eriophorum latifolium*

– växer rikligt i Sjösakärren.

som tandrot *Cardamine bulbifera*, mörk lungört *Pulmonaria obscura*, hässleklocka *Campanula latifolia*, lundslok *Melica uniflora*, tibast *Daphne mezereum*, underviol *Viola mirabilis*, storrams *Polygonatum multiflorum*, storgroë *Poa remota* och vätteros *Lathraea squamaria* – även i stora vitblommiga bestånd.

Kring staden finns naturbetesmarker med ljungögontröst *Euphrasia micrantha*, tidig fältgentiana *Gentianella campestris* var. *suecica* och månlåsbräken *Botrychium lunaria*. Vid Nyköpingsån finns gamla utplanteringar av kåltistel *Cirsium oleraceum*, ramslök *Allium ursinum* och vitskråp *Petasites albus* i livskraftiga bestånd. I fuktängar runt staden finns inte mindre än 7 lokaler med hartmanstarr *Carex hartmanii*, samt även majviva *Primula farinosa*, sumpgentiana *Gentianella uliginosa*, älvväxing *Sesleria uliginosa*, höstspira *Pedicularis palustris* subsp. *opsiantha*, hårstarr *Carex capillaris* och loppstarr *C. pulicaris*. För den som är intresserad av maskrosor kan nämnas att området rymmer inte mindre än tretton arter sandmaskrosor, *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* och fyra arter strandmaskrosor, *T.* sect. *Palustria*. I skogsbrynen kring staden kan man hitta rikliga bestånd med stallört *Ononis spinosa* subsp. *hircina*, enstaka skogsklockor *Campanula cervicaria* och en lokal för stenfrö *Lithospermum officinale*.

På ruderatmarker i och omkring staden finns många lokaler med etternässla *Urtica urens*, fikonmålla *Chenopodium ficifolium*, sträv kardvädd *Dipsacus strigosus*, lönn-, röd- och blåmålla *Chenopodium hybridum*, *C. rubrum*, *C. glaucum*, stillfrö *Descurainia sophia* samt enstaka odört *Conium maculatum*, paddfot *Asperugo procumbens* och ulltistel *Onopordum acanthium*. I Nyköping ned mot havet finns Sörmlands enda bestånd av vanlig strandglim, *Silene uniflora* subsp. *uniflora* och för några år sedan dök klippnejlika *Petrorhagia saxifraga*, oväntat upp. Det finns vid kompletterande inventeringar mycket stora möjligheter att göra nya remarkabla fynd!

Mycket artrikt

Totalt sett är hittills 1 390 taxa samt ett 30-tal hybrider påträffade i Nyköpingsområdet. Ungefär 140 arter är inte återfunna i sen tid. Det innebär att 1 250 arter är funna i området efter 1990. Må vara att en hel del av dessa är trädgårdsrymlingar, men så ser det ju ut i markerna i och

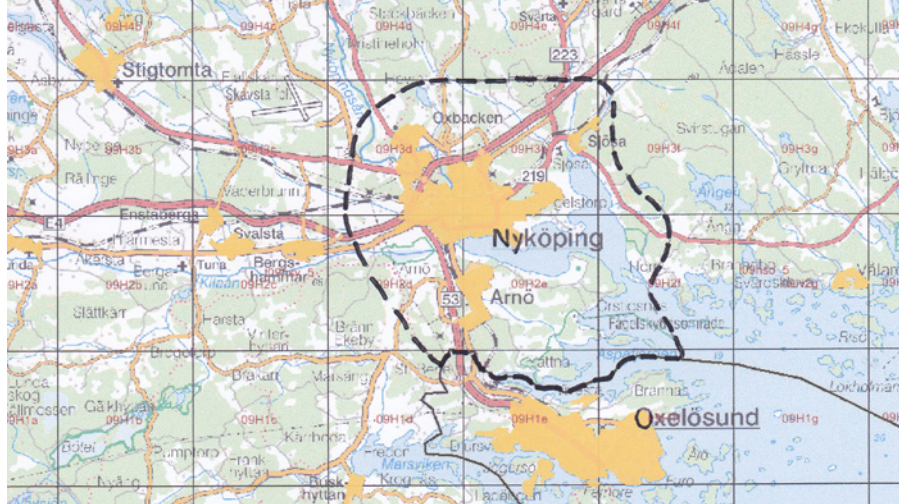
Upprop!

Om du vill vara med i den kompletterande inventeringen av Nyköpings flora, med tyngdpunkt på säsongen 2014, kontakta Hans Rydberg, telefon 0158-10722 eller 070-394 43 63 eller med e-post hans@cmag.se

Om du har gjort inventeringar, har artlistor i bokhyllan eller pressade belägg från området utan att de lagts in i Artportalen, vore jag väldigt tacksam om du hör av dig till mig eller lämnar mig uppgifter via exempelvis e-post, så att fynden kommer in i floran.

Sörmlands största torrbacke, Lindbacke, på gångavstånd från centrum.

omkring större tätorter idag och en stor del av dem har även naturaliserats. Hur man än räknar visar siffrorna på att området med sina knappt 100 km² (en yta motsvarande fyra ekonomiska kartblad) har en exceptionellt hög artrikedom. Trots att cirka 45 000 poster av kärlväxter, Sörmlandsfloras kvadrantkräys oräknade, finns inlagda i Artportalen återstår en hel del att upptäcka. Fördelningen av artfynd är ojämn och långt mer än halva ytan är oinventerad eller besökt under "fel" årstid. Med hjälp av medlemmar från Botaniska Sällskapet i Stockholm och Upplands Botaniska Förening kan området förhoppningsvis bli färdiginventerat under 2014. Under 2015 bör arbetet kunna avslutas med eftersökning av speciella arter som antingen befaras vara utgångna eller som vi kanske inte har hittat eller ens sökt efter under senare tid.

Litteratur

- Arnell, H.W. 1917: Fanerogamfloran i Nyköpingstrakten. Bot. Not. 70: 97–110.
- Blom, C. 1916: Växtgeografiska anteckningar till Nyköpingstraktens fanerogamflora. Bot. Not. 69: 1–23.
- Bohlin, A. & Geijer, M. 1989: Halle- och Hunnebergs flora. Svensk Botanisk Tidskrift. Lund.
- Julin, E. & Pettersson, B. 1973: Orchidéerna i Nyköpings kommun. Kikaren 14(3): 1–5.
- Pettersson, B. 1961: Massförekomst av det fridlysta flugblomstret i Nyköpingstrakten. Kikaren 7 (okt.): 1–2.
- Pettersson, B. 1968: Några botaniska fynd i Nyköpingstrakten. Kikaren 9(4): 5.
- Rydberg, H. 1994: Labro ängar – inventering av växter och svampar. Naturvårdsplan för Nyköpings kommun. Kommunledningskontoret. Rapport 1994-8N.
- Rydberg, H. 2004: Marieberg-Stenbro. Nyköpings kommun. Botanisk inventering – kärlväxter. Mossor och vedlevande svampar. Nyköpings kommun, rapport.
- Rydberg, H. 2007: Ekensbergs flora. Inventering av kärlväxter. Nyköpings kommun. Planeringsenheten, rapport.
- Rydberg, H. & Wanntorp, H.-E. 2001: Sörmlands flora. Botaniska Sällskapet i Stockholm.
- Zachrisson, E. 2006: Naturreservatet Häverö prästäng. Historik, skötsel och flora. Svensk Bot. Tidskr. 100 (5).

Lär dig mer om gräs!

En kurs i gräs kommer att anordnas i Sörmland i sommar, sannolikt i första hälften av juli. Kurstiden är 4 dagar och vi kommer hålla till på en kursgård, där man kan övernatta. Vi riktar oss mot såväl nybörjare som till dem som kan litet mer. Huvuddelen av tiden kommer vi att vara i fält, i fantastiska marker där vi kommer möta gräsen i sina typiska miljöer. Vi kommer även att öva oss i att examinera gräs med flora och lupp.

Om du är intresserad av att vara med på denna kurs, hör av dig till oss via epost eller telefon, så kommer du få ytterligare information direkt hem till dig, när detaljerna om kursen är klara. Observera att detta bara är en intresseanmälan. En formell bindande anmälan ska vara hos oss senast den 1 maj 2014.

Hans Rydberg

Linnea – Natur och Ekologi
Kursansvarig och kursledare

Tel: 0158-10722
070-394 43 63

Epost:
hans@cmag.se

Janne Elmhag

Adoxa Naturvård
Kursledare

Tel: 0157-506 05
070-880 45 82

Epost:
janne.elmhag@adoxanatur.se

Spännande gräs: Från vänster
fin tofsäxing, ängskorn, brantelm,
ängslosta och brinklota.

Illustratör Bengt Nicolson.

Oväntat besök – Spjutvial i Sigtuna

KERSTIN FROSTBERG

DEN 31 AUGUSTI 2013 strax före 16.30 steg jag ut på trappan och låste ytterdörren för att bege mig till en vigsel i Sigtuna stad (jag är borgerlig vigselförrättare). Som alltid var jag något sen. Men jag kastade ändå en blick i rosenrabatten intill. Bland de i min trädgård ofta sedda småplantorna av våtarv, lönnmålla, vildpersilja, glansveronika, rödmålla och vit kattost m.fl. avtecknade sig en ovanlig kontur, som fick blicken att tvärstanna. När jag föll på knä vid plantan, trots risken att smutsa ner mina snyggbyxor, tappade jag nästan andan. Sökbilder hämtade från Lid (mycket tydlig och bra teckning), Mossberg samt ett par illustrerade engelska och italienska floror dök upp för min inre blick. Spjutvial, *Lathyrus aphaca*!!! Med aningar om att det här är en väldigt ovanlig art i åtminstone Uppland störtade jag tillbaka in i huset efter kameran, så att fyndet blev dokumenterat. Någon förbipasserande skata, exempelvis, kunde ju få för sig att rycka upp den lilla ärtliknande plantan, medan jag var borta. Dessutom tog jag mig tid att bekräfta bestämningen med hjälp av Mossberg. Med synnerligen uppdragna mungipor halvsprang jag till mitt brudpar, vars lycka troligen inte på långa vägar kunde mäta sig med min i den stunden!

Efter hemkomsten skickade jag en mobilbild till Håkan Andersson, Storvreta, som ägnar sig hängivet och intensivt åt adventivfloran i Uppland. Jag visste att han just planerade den traditionella adventivexkursionen den 22 september. Håkan reagerade genast och redan följande eftermiddag dök han upp, med Owe Rosengren från Uppsala i släptåg. Håkan kastade sig också i rabatten och fotograferade under stor förtjusning den "vackra" plantan. Vi kom snart överens om att inte publicera fyndet meddetsamma utan låta det bli ett russin i kakan på exkursionen vilket också genomfördes.

Vid upptäckten var plantan omkring 10 cm hög, två olikstora skott, det ena med ett klänge som en uppstickande tråd i toppen. Till den 22 september hann den växa någon decimeter och bilda ytterligare ett par små skott och även antydningar till blomknopp, som dock aldrig utvecklades till blommor. Den hade nu lagt sig ned i brist på klätterstöd inom räckhåll. Ännu den 16 oktober var plantan vid liv, tack vare att den skyddats från frost några nätter. Då fick den slutligen flytta till pressen.

Spjutvialens karaktärer och ekologi

Stjälken är kantig men utan lister. Mest anmärkningsvärt är att klängena i själva verket är de ombildade bladen, medan vad som liknar blad är stiplerna. Dessa är spadformiga och på mitt exemplar drygt 1 cm breda, men kan bli något större under gynnsammare betingelser. (Jag tycker faktiskt att stiplerna liknar spadar bra mycket mer än spjut, men "spad-

vial” kanske inte låter lika stiligt, eller kanske spadar såg annorlunda ut när den gavs sitt svenska namn.) Blommorna är vanligen ensamma, ljus gula, på cirka 3 cm långa skaft och med långa spetsiga tänder på fodret. Växten är ljus grön med en något blåaktig anstrykning. Normalt klättrar plantorna, som kan bli omkring 1 m, i omgivande växtlighet. Fröna i den bruna lätt böjda skidan är ätbara i mindre mängder men innehåller ett gift som kan förorsaka allvarlig nervpåverkan om man äter mängder. Valen vill ha torrt och gärna kalkhaltigt underlag och tycks nästan uteslutande växa på störd mark. Miljön på växtplatser i exempelvis England, där den heter Yellow vetchling, anges som ”in dry grassy and bushy places in the South”. (McClintock och Fitter, sid 68) Enligt ”Kroken” blommar den under sommar och höst.

Spjutvialens förekomst

Lathyrus aphaca (tonvikt på epitetets första a; aphaca är ett antikt grekiskt växtnamn där phake tycks betyda lins, enligt Corneliusson 1997) har en tämligen vidsträckt utbredning i Europa, mest i söder, delar av Asien samt i norra Afrika, och den har också etablerat sig i stora delar av Nordamerika, t.ex. i Kalifornien. Den odlas ibland. Frön i förpackning om 10 verkar kunna beställas via nätet för omkring 3 Euro plus frakt. Jag vet inte var den spjutvial växte som Linné en gång namngav, men det var inte i Sverige. I vårt land har arten hittats mycket sporadiskt efter första fyndet i Gävle 1841. Den har uppenbarligen följt med olika importerade varor (spannmål) och ballast. Beläggen i herbariet i Lund (30 ark från perioden 1879–1967) kommer till stor del från kuststrakter och hamnar, några från åkrar, de flesta är från 1940-talet. Flertalet

av fynden har gjorts vid eller nära Västerhavet, inte minst i Göteborg och Helsingborg. I Lund förvaras också en nordlig kollekt (Vivstavarv, på ballast 1898) och i Stockholm 4 kollekt från södra Norrland. För Upplands del har jag i Upplands flora (Jonsell 2010) hittat uppgifter om två fynd, på Beckholmen 1890 och i Värtahamnen 1928. En genomgång av landskapsflororna för Bohuslän, Halland, Skåne, Blekinge, Småland och Sörmland visar inte på några sentida fynd. I Västergötland sågs den veterligen senast (1982), på en ruderatplats i Svenljunga av Erik Svensson, enligt Erik Ljungstrand (muntligen) i anslutning till avfall från djurhudar. Detta fynd finns inlagt i Artportalen. Enligt Lids flora är arten sällsynt på avfallsplatser i Norge.

Slutord

Den extremt varma perioden i juli och augusti 2013 har säkert gynnat groningen i min solexponerade rabatt, som också vattnats under torrperioden. Det är lätt att förstå hur fröet hamnat i vår trädgård. Tre meter bort brukar vi hänga upp talgbollar under vintern. Jag har dock inte en aning om var fröna i dessa kommer ifrån. I varje fall har vi haft kornvallmo och hirs i samma rabatt i sommar, vilka aldrig blivit sedda i trädgården förut. Min gissning är att spjutvialen uppenbarar sig då och då vid fågelmatningsplatser, speciellt i rabatter, men eftersom den vid en flyktig blick erinrar om t.ex. våtarv blir den säkert lätt bortrensad, förutom att man kanske behöver ha den ovan omtalade sökbilden med sig för att förstå vad man ser. Det verkar osannolikt att den skulle komma till Sverige med transport och import numera, eftersom t ex frörensning och emballering görs på annat vis i nutid. Den kan knappast vara direkt vanlig som fågelfrökomponent heller, eftersom det bör finnas fler botanister än jag som matar fåglar nära öppen, solexponerad jord. På soptippar borde den också ha hittats bland andra fågelfröinkomlingar, om den vore vanlig som komponent i talgbollarna. Kanske odlas den någonstans för att ingå i fågelfröblandningar?

Litteratur

De här böckerna har jag, förutom Internet, konsulterat:
Krok-Almquist, Svensk flora, 29:e upplagan 2013.
Upplands flora, Lena Jonsell 2010, samt provinsflororna för Bohuslän, Västergötland, Halland, Blekinge, Småland, Skåne och Södermanland.
D McClintock and R Fitter, Collins pocket guide to Wild Flowers, London 1971.
Johannes Lid, Norsk och svensk flora, 4:e upplagan, Oslo 1979.
Bo Mossberg och Lennart Stenberg, Den nya nordiska floran, 2003.
Jens Corneliusson, Växternas namn, 1997.

Blöt men givande floraväktarexkursion till Älvkarleby 11 augusti 2013

SEBASTIAN SUNDBERG: TEXT & FOTO

VI VAR FEM stycken UBF:are som rullade norrut vid niotiden från samlingsplatsen vid Biotopia i Uppsala. Dagens huvudmål var Komossen och dess okända numerär av gulyxne *Liparis loeselii*. Kvart över tio kom vi fram till vägbommen vid skogsbilvägen mot myren där vi mötte upp med fyra medlemmar från Naturskyddsföreningen i Älvkarleby som ville hjälpa till. Vädret var fortfarande fint men prognosen hade utlovat en och annan skur.

Bra att vara flera!

Under vägen ut till de kända koordinaterna för gulyxne (anförda av Tommy Löfgrens jack russell) såg vi mängder av fina rikkärsväxter: axag *Schoenus ferrugineus* på var och varannan tuva, gräsull *Eriophorum latifolium*, ängsstarr *Carex hostiana* (numera rödlistad som NT, nära hotad), samt överblommade brudsporrar *Gymnadenia conopsea*. Under två timmars skallgång i ett gott och väl gångbart gungfly på en halv hektar i Komossens centrala del lyckades vi skrapa ihop 835 gulyxneplantor, varav 245 i frukt men även en som fortfarande var i blom! Detta trots att vi drabbades av ett dundrande skyfall som dock gav oss anledning till en tidig fikapaus mitt i räknandet. I gungflyet fanns gott om vitstarr *Carex livida* som vi kunde jämföra med hirsstarr *C. panicea*, kanske 200 blommande myggblomster *Hammarbya paludosa*, blommande dy- *Utricularia intermedia* och dvärgbläddror *U. minor*, gott om kärrknipprot *Epipactis palustris* samt någon överblommande planta av flugblomster *Ophrys insectifera*. Några av oss såg också käppkrokmossa *Hamatocaulis vernicosus*. Även ett nytt bestånd med cirka 50 plantor av ag *Cladium mariscus* upptäcktes. I ett annat delområde, 200 m längre söderut, hittade vi ytterligare 30 gulyxneplantor (varav 6 fertila). Detta delområde var inte särskilt blött utan var som stora delar av kärret, varför man kan misstänka att det finns ännu fler *Liparis*-plantor på andra håll i detta 27 ha stora extremrikkärr. Hursomhelst blev totalsumman betydligt högre än tidigare högsta notering, och denna floraövervakning blev därmed en välbehövlig basinventering av Komossens gulyxnepopulation – det är

kul och effektivt när många hjälps åt! På vägen tillbaka till bilarna drabbades vi av nästa skyfall, denna gång med två blixtnedslag otäckt nära. Halva skaran gav därmed upp medan vi andra fortsatte exkursionen.

Pytteväxter vid Dalälven

Ett stopp i ävjebroddssamhället vid Älvkarleby gamla fiskeläge, 300 m NNO Sandören på Dalälvens östra strand (efter en halvtimmes bivack i bilarna medan himlen tömde sig i nästa åskskur) gav en hel del fyrling *Crassula aquatica* (ca 100 ex), ävjebrodd *Limosella aquatica* (säkert ett femtiotal ex; båda rödlistade som NT), nålsäv *Eleocharis acicularis* och strandranunkel *Ranunculus reptans*. Här växte, en bit upp på den sandiga-grusiga stranden, gott om småväxta pilörter *Persicaria* spp. som var en utmaning när de var blöta och håren längs stipelslidornas kant klibbade fast på stammen. Mest rosenpilört *P. minor* men även enstaka bitterpilört *P. hydropiper* lyckades vi hitta, men ingen ävjepilört *P. foliosa* och inga slamkrypor *Elatine* spp. Undrar om ävjepilört finns kvar i Uppland? Dessa marker är värda en egen floraväktarexkursion framöver, då det finns fler potentiella stränder för ävjebroddssamhällets arter i krokarna kring älven, nedom älvens sista kraftverk i Älvkarleby.

... men inga stora låsbräknar

Exkursionen avslutades med två resultatlösa stopp för att leta efter stor låsbräken *Botrychium virginianum* i kalkbarrskogarna sydväst om Älvkarleby, där arten inte setts sedan mitten av 2000-talet. Tredje året på raken med mycket regn under Älvkarlebyexkursionen... nästa år får det bli bättring!

Gulyxne *Liparis loeselii*

Skallgångskedja efter gulyxne. Nedan en ännu blommande planta i *Scorpidium*-matta i Komossen.

Fyrling *Crassula aquatica*
Fynd från norr om sandören.

Kommande år satsar vi några dagar på att inventera gulyxne i Tångsåmurarna – Upplands största extremrikkärr med sina 79 ha. Kan där finnas tiotusen ex? Kan vi till och med bräcka gästrikarne och Bultbomurarnas Sverigerekord från 2006 (20 000 ex)? Älvkarleby-gänget har ju bland annat hittat ett par tusen ex på nya lokaler vid Storfjärden, söder om Älvkarleby under de två senaste åren!

Bayersk maskros

Taraxacum bavaricum

Soest, i Sverige

HANS RYDBERG: TEXT & FOTO

DET ÄR INTE så ofta en ny art av strandmaskrosor, *Taraxacum* sect. *Palustria*, upptäcks i vårt land. Senast det begav sig var år 2000, då Margareta Edqvist fann flottmaskros, *T. subalpinum* i Nässjöbygden i Småland (Karlsson 2001). Och nu är det dags igen. Denna gång är det på nytt en kontinental art som letat sig hit. Den heter *Taraxacum bavaricum* Soest och här med det svenska namnet bayersk maskros, vilket är en översättning av artens epitet som är latinska namnet för Bayern, där arten ursprungligen beskrevs (Soest 1965).

Uptäckten gjordes vid ett besök på Skandinaviska herbariet i Stockholm i början av december. Mitt egentliga ärende var att studera den mångformiga sektionen fjällmaskrosor (sect. *Crocea*) när jag plötsligt fick syn på en mapp med "bavaricum" på etikettfliken. Där låg ett exemplar av arten insamlad i Uppland, vilket var mycket överraskande.

Bakgrund

Bakgrunden till fyndet är denna. I maj 1990 hölls ett *Taraxacum*-symposium hos Carl-Fredrik Lundevall på Lidingö. Jag var själv med på symposiet men hade förhinder att delta sista dagen, den 26 maj, då färden gick till Ledskärsängarna, nordost om Tierp i Österlövsta socken. Området var redan tidigare känt för sin rika maskrosflora med bland annat riklig förekomst av smalfjällig strandmaskros, *T. egregium*. Med på exkursionen var bland andra Hans Øllgaard och de båda tjeckiska *Palustria*-experterna Jan Kirschner och Jan Štěpánek. Syftet med exkursionen var bland annat att dessa skulle lära sig variationen inom *T. egregium* och få en bredare uppfattning om arten. Belägget av bayersk maskros på Riksmuséet samlades in på denna exkursion med Carl-Fredrik som ensam insamlare och under namn *T. egregium*. Det var först under 2012, vid Hans Øllgaards genomgång av Lundevalls herbarium, som det avslöjades att Carl-Fredrik samlat den bayerska maskrosen. På herbarieetiketten står det att den växte på en obetad strandäng nära havet, men det fanns ingen mer exakt angivelse. Området är stort och det kommer krävas en del tid för att återfinna arten. Troligen behövs också tillstånd, då delar av området numera är fågelskyddsområde med beträdnadsförbud. Att den då växte på obetad strandäng utgör ingen ledtråd i sig. Området där den fanns kanske var obetad för tillfället, men kan idag mycket väl vara i hävd.

Detaljbild. Holk av bayersk maskros. Lägg märke till de breda hinnkanterna på de yttre holkfjällen.

Karaktärer

Hur känner man då igen bayersk maskros? Enligt Kirschner & Štěpánek (1998) känns arten igen på de smala bladen med korta, trubbiga tänder som är asymmetriska, d.v.s. de står inte mitt för varandra. Den smala holken har konvexa sidor, som är täckta av yttre holkfjäll med en ofta påfallande bred och tydlig, ljus hinnkant. Fruktenas näbb, det vill säga partiet mellan själva frukten och skaftet till "paraplyet", är 1,5–2 mm lång, betydligt längre än hos närbesläktade arter. Från smalfjällig strandmaskros skiljer den sig genom att holkfjällen är bredare, har en mer distinkt hinnkant och att bladens flikar är tydligt asymmetriska.

Utbredning

Bayersk maskros är relativt vanlig i södra Tyskland, i Tjeckien och Slovakien, i övrigt spridd-sällsynt. Närmaste lokaler finns på Lolland i Danmark, fågelvägen cirka 80 mil från Ledskär. Frågan hur arten kommit till Uppland är inte lätt att besvara. Den växer på kontinenten i källmyrar och kalkkärr och är tydligt kalkgynnad. Möjligen är den förbisedd i vårt land och det kan vara lönt att leta efter den på lämpliga lokaler i våra kalktrakter. Det är föga troligt att Ledskär är en reliklokal och att den skulle dött ut på andra ställen. Hur som helst bör den vara mycket sällsynt på våra breddgrader och kommer med högsta sannolikhet hamna i någon av de översta hotkategorierna vid nästa rödlista 2015.

Jag kommer att besöka Ledskär vid lämplig tidpunkt under 2014 och med tanke på områdets storlek vore det bra om även andra intresserade har möjlighet att leta i området för att se om arten finns kvar, nu över 20 år efter det första fyndet.

Litteratur

- Karlsson, T. 2001: Fyndhörnan. *Parnassia* 14(1): 20-23.
Kirschner, J. & Štěpánek, J. 1998: A monograph of *Taraxacum* sect. *Palustria*. Pruhonice. 1–281.
Soest, J.L. van 1965: *Taraxacum* sect. *Palustria* Dahlstedt. *Acta Bot. Neerl.* 14: 1–53.

Bayersk maskros,
Taraxacum bavaricum.

Herb. S. (reg.nr: S-N0745-14297).
Ledskär, Österlövsta sn, Upl.
26.5.1990, leg. C.-F. Lundevall,
det. H. Øllgaard.

SUPPLEMENT
Upplands
flora

Rättelser till Upplands flora

*Mora Aronsson, Joakim Ekman,
Lena Jonsell, Anders Svensson &
Ebbe Zachrisson*

Ingen bok utan att fel smyger sig in eller att tryckfelsnissie är framme. Under de tre år som gått sedan Upplands flora publicerats har vi fått reda på och själva hittat en del fel i floran. Det finns säkert fler, men följande har hittats fram till och med 2013.

Sid 27 – sista stycket i vänsterspalten, radbrytningen har gjort texten svårförstålig. ”Funboker-lingen”, Hustru Karin i Funbo, som levererade plantor av vilda växter till hans förnämliga botaniska trädgård. **skall vara** ”Funbokerlingen”.

Sid 40 – fel på församlingsgräns på kartan. Gränsen mellan Oscar och Engelbrekt i Stockholm delvis förskjuten i östlig riktning på kartan. Värtahamnen hör till Engelbrekts församling.

Sid 41 – numreringen på församlingarna i **Knivsta** har blivit fel. De skall vara Alsike 05, Husby-Långhundra 03, Knivsta 01, Lagga 04, Vassunda 06, Östuna 02.

Sid 58 – det övre högra diagrammet har fått fel datum i teckenförklaringen. **skall vara** uppifrån ned: 1 aug, 15 aug, 1 sep, 15 sep, 1 okt, 15 okt, 1 nov, 15 nov, 1 dec, 15 dec.

Sid 134 – i högerspalten. ”Den artrikaste delen av Uppland är mellersta Roslagen, framför allt kustområdet mellan Norrtälje och Öregrund, med 600–700 arter per kartblad, ett 10-tal med fler än 800.” **skall vara** ”... med 600–700 arter per kartblad. För sju kartblad har fler än 800 arter noterats.”

Sid 214 – **Amaranthus blitum** – mållamarant: Lokalen **Ekerö Färingsö** Högby är angiven två gånger med lite olika text.

Sid 241 – **Anemone nemorosa** – vitsippa: noteringen omnämnd i texten på **Norrtälje Singö** Understen (12J7e NV-kvadranten), men pricken har ej kommit med på utbredningskartan.

Sid 258 – **Ranunculus imitans**: **förtydligande**: i texten redovisas endast belagda lokaluppgifter medan kartan även omfattar icke belagda fynd.

Sid 261 – **Ranunculus polyanthemus** – backsmörblomma: **förtydligande**: I texten nämns inget om underarterna till backsmörblomma. I Uppland finns huvudsakligen subsp. **polyanthemos** vanlig backsmörblomma, men det finns även ett belagt fynd av subsp. **×polyanthemoides** ängssmörblomma, se supplement sid 34.

Sid 269 – **Macleaya**: uppgiften från **Östhammar Harg** är **Macleaya ×kewensis**.

Sid 279 – **Arabis caucasica** – fagertrav: lokalen **Stockholm Spånga** Bromstens f. d. Kvarnbacke, Spånga station **skall vara** N om Spånga järnvägsstation.

Sid 297 – **Lepidium heterophyllum** – vallkrassing: uppgiften från **Ekerö Ekerö** Bockholmssund 1924 **utgår** då denna del av socknen ligger i Södermanland.

Sid 349 – **Rosa ×alba** – jungfruros: belägget från **Norrtälje Estuna** 500 m SO-OSO om Räfsja gård, Solbackatippen 2005 JEM (S) har granskats av Lars-Åke Gustafsson och ombestämts till **Rosa** sp., troligen inte **R. ×alba**.

Sid 350 – **Rosa ×damascena** – damascenerros: belägget från **Norrtälje Söderby-Karl** Danskö (S) har **ombestämts** av Lars-Åke Gustafsson 2011 till **Rosa × francofurtana** ’Agatha’, kyrkogårdsros.

Sid 359 – **Rubus armeniacus** – armeniskt björnbär: uppgiften **Nacka Boo** Klocktorp, Evastigen **skall vara** Kocktorpsvägen.

Sid 365 – **Sorbus rupicola** – klippoxel: de fem fynd från Norrtälje som registrerats under projektets tidigare år (belägg i S) är alla felregistrerade fynd av **Sorbus hybrida**, **finnoxel**. Beläggen har återfunnits i S under detta namn.

Sid 369 – **Cytisus scoparius** – harris: uppgiften ”ursprung i centrala och östra Europa” **skall vara** ursprung i centrala och västra Europa.

Sid 380 – **Ononis spinosa** ssp. **maritima** – puktörne: av förbiseende kom ej uppgiften om att den fortfarande finns kvar vid **Danderyd Danderyd** Kevinge med, noterad där av HGU 1984 och 2008.

T.v. Flugtrumpet
Sarracenia purpurea.

Foto: Åke Svensson.

- Sid 453 – **Heracleum mantegazzianum** – jätteloka: pricken på 12I9f kan i själva verket vara **Heracleum persicum**, tromsöloka, som tidigare påträffats på den aktuella lokalen.
- Sid 465 – De svenska namnen **nordkråkbär** och **sydkråkbär** omkastade i rubriken, i brödtexten avses dock rätt underart.
- Sid 487 – **Galium triflorum** – myskmåra: lokalen Harg Ekbacken 100 m NO om glupen *skall vara* Ekbäcken 100 m NO om glupen.
- Sid 548 – **Euphrasia bottnica** – strandögontröst: Bildö *skall vara* Blidö.
- Sid 597 – **Cosmos bipinnatus** – rosenskära: Arten tappades bort under manusarbetet och kom inte med i floran. Se supplementet sid 27.
- Sid 601 – **Erigeron acer** ssp. **droebachiensis** – kalbinka: **Värmdö Värmdö** Stenslätten *koordinaten skall vara* 10I7j4449.
- Sid 632 – **Leucanthemum** × **superbum** – jätteprästkra: **Norrhälje Roslags-Bro** Bredsättra Örsvämen *skall vara* Örsvärnan.
- Sid 641 – **Senecio cineraria** – silverek: **Östhammar Gräsö** Örskär intill fyrträpan (13I2i4810) fyrträdgård, strandklapper 2005 LGB *rapportör skall vara* EZA.
- Sid 648 – **Tanacetum corymbosum** – renfanekrage: **Solna Solna** Brunnsviken Villa Fridhem på tomten *skall vara* **Stockholm Engelbrekt** Brunnsviken Villa Fridhem på tomten.
- Sid 694 – **Ruppia maritima** – härnating: Komplettering till texten. Fyndet i Stockholm, Djurgårdens västligaste udde, i driften tillsammans med andra vattenväxter, är avvikande från alla andra fynd av arten (främst ytterskärgården och yttre mellanskärgården) och kan ha följt med en båt till lokalen.
- Sid 706 – **Dactylorhiza maculata** ssp. **fuchsii** × **Gymnadenia conopsea**: belägget av EZA från 1999 ligger i S, ej i UPS som anges.
- Sid 709 – **Epipactis atrorubens** – purpurknipprot: **Värmdö Värmdö** Klacknäset *skall vara* **Värmdö Ingarö** Klacknäset.
- Sid 732 – fotot avser ej **storräms** utan hybriderna **geträms** × **storräms**.
- Sid 788 – **Bromus commutatus** – brinklosta: uppgiften **Stockholm Bromma** mellan Alvik och Drottningholm avser Alviken på Lovö och *skall vara* **Ekerö Lovö** mellan Alviken och Drottningholm.
- Sid 790 – **Calamagrostis canescens** × **epigejos**: det svenska namnet ängsrör är fel och skall flyttas till hybriderna **Calamagrostis canescens** × **stricta**.
- Sid 793 – **Dactylis glomerata** ssp. **lobata** – lundäxing: **Solna Solna** Villa Fridhem *skall vara* **Stockholm Engelbrekt** Villa Fridhem.
- Sid 820 – **Puccinellia rupestris** – hamnsaltgräs: **Stockholm Gamleby** *skall vara* enbart Stockholm (osäkert om det avser Södermanland eller Uppland). Gamleby i Holmberg (1926) avser en lokal i Småland se Edqvist & Karlsson (2007).
- Sid 858 – Rydberg, M. 1951 *skall vara* Ryberg, M. 1951.

Supplement till Upplands flora

*Mora Aronsson, Joakim Ekman, Lena Jonsell,
Anders Svenson & Ebbe Zachrisson*

Tre år har passerat sedan Upplandsfloran (Jonsell 2010) publicerades. Sedan denna utkom har det inkommit rätt mycket fynd från inventeringsperioden (1990–2006) dels till Artportalen och dels till herbarierna, framförallt Naturhistoriska riksmuseet (S). Åtskilliga belägg, framförallt av maskrosor, har blivit bestämda sedan floran publicerades. Inte mindre än 27 taxa är nya för Uppland, och en art, bayersk maskros, är även ny för Sverige.

Namnsättningen i supplementet följer den aktuella svenska checklistan (<http://www.euphrasia.nu/checklista/> eller <https://www.dyntaxa.se/>).

När namnen i Upplands flora skiljer sig från aktuella namn anges Upplandsfloras namn inom parentes. Sidhänvisningen anger var i Upplands floras artförteckning som arten presenteras. Antalet kartor och kvadranter är uppdaterade i förhållande till de gamla uppgifterna.

Uppgiftslämnare anges enligt förteckningen nedan, koder med vissa tillägg är desamma som i Upplands flora. För de fynd som finns belagda anges även herbarium enligt LD – Botaniska museet, Lunds universitet, S – Naturhistoriska riksmuseet, UPS – Evolutionsmuseet, botanik, Uppsala Universitet, h – personligt herbarium.

Detaljerad information om fynden finns på Artportalen (www.artportalen.se).

Uppgiftslämnare

ASV – Anders Svenson, BEA – Berta & Evert Andersson, CAL – Crister Albinsson, CFL – Carl-Fredrik Lundevall, EZA – Ebbe Zachrisson, GEK – Gabriel Ekman, GIA – Gillis Aronsson, GJU – Gunilla Jansson, HAN – Håkan Andersson, HGU – Henry Gudmundson, HWL – Henrik Weibull, JEM – Joakim Ekman, KFR – Kerstin Frostberg, KST – Kristoffer Stighäll, LES – Lennart Stenberg, LKA – Lennart Karlén, MED – Margaretha Edqvist, MHZ – Mats Hannerz, MOA – Mora Aronsson, NAN – Nils G. Andersson, OST – Olle Strohl, OWR – Owe Rosengren, SEB – Sebastian Sundberg, STB – Stefan Björklund, STR – Staffan Rydström, TST – Thomas Strid, UKM – Ulf Swenson & Karin Martinsson, ÅBR – Åke Bruhn.

Artförteckning

Abies nordmanniana – nordmansgran

Sid 164, 18 kartblad, 20 kvadranter.

Knivsta Alsike Krusenbergs herrgård (11I5a0536) betad ekbacke, f.d. park 2005 ASV.

Actaea racemosa (Cimicifuga racemosa) – läkesilverax

Sid 243. Andra fyndet i Uppland.

Enköping Husby-Sjutolft Ekolsunds slottspark, SO om huvudbyggnaden (11H3h0431) park, skuggig lund, planterad och lokalt spridd 2000 ASV (S), det. Thomas Karlsson.

Agastache rugosa – koreansk anisisop

Sid 507, 11 kartblad, 11 kvadranter.

Solna Solna Haga, fjärlshuset (10I6f4814) f.d. eternellodling 1994 ASV (h).

Alcea rosea – stockros

Sid 413, första fyndet från Hovgårdstippen var redan 1998.

Uppsala Rasbo Hovgårdstippen (11I9b2249) soptipp 1998 ASV & MOA.

Allium moly – guldlök

Sid 723, även funnen 2004 på en lokal närliggande fyndet från 2003.

Uppsala Årentuna Storvreta, mellan Lavendelvägen och Skiftesvägen (12I0b0207) trädgårdsutkast 2004 HAN & OWR.

Allium sativum – vitlök

Ny för Uppland.

Uppsala Helga Trefaldighet 500 m SV om Gottsunda centrum (11I6a3317) ödetomt, 6 ex 2004 ASV (h), HAN & OWR.

Amelanchier laevis – kopparhäggmispel

Sid 330, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Sigtuna Husby-Årlinghundra Märsta, f.d. Björkvillan i Kabelgatans förlängning (11I2d3320) ödetomt 1994 ASV.

Amsinckia micrantha – gullört

Sid 493, 9 kartblad, 10 kvadranter.

Vämdö Gustavsberg S om Gustavsbergs centrum (10I6j0724) ruderatmark 1991 HWL & MOA.

Ängsanemon *Anemonidium canadense* (Värmland).

Foto: Mora Aronsson.

Anemone tomentosa – silvrig höstanemon

Sid 242, funnen på Nantunalkalen redan 2004.

Uppsala *Danmark* Nantuna tipp (11I6b3404) jordhög 2004 HAN & OWR.

Anemonidium canadense – ängsanemon

Ny för Uppland. Fynd före 1990.

Östhammar *Skäffthammar* Gimo, järnvägsbank, cirka 1980 (Jonssell 2001).

Anoda cristata – glansmalva

Ny för Uppland. Fynd före 1990.

Stockholm *Engelbrekt* Stora Skuggan, sydvästra delen av f.d. skjutfältet (10I5f4838) jordhög 1985 LES (Karlsson 1992).

Aristolochia clematitis – hälröt

Sid 191, sedd även 1995 på Minnebergslokalen.

Stockholm *Bromma* Minneberg, NV om Ingenjörs-villan (10I6e1642) förvildad i park 1995 ASV.

Artemisia dracunculus – dragon ('Inodora' rysk dragon)

Sid 585, 6 kartblad, 7 kvadranter.

Sigtuna *Husby-Ärlinghundra* Ekilla, f.d. koloniområde (11I2c3738) ödeträdgård 1993 ASV; **Solna** *Solna* 400 m NV om Överjärva gård (10I7e2641) tipp 2004 HGU.

Asplenium ruta-muraria × **septentrionale**

Sid 158, ett fynd under inventeringsperioden, äldre fynd kända från området.

Värmdö *Djurö* Runmarö, Långvik (10J5d1229) kalkhäll 1990 HWL & MOA.

Astilbe × **arendsii** – astilbe

Sid 314, som **Astilbe** sp. 6 kartblad, 6 kvadranter.

Uppsala *Funbo* Vedyxatippen (11I7c3811) soptipp 2004 HAN & OWR.

Atocion armeria – rosenglim

Sid 218, 17 kartblad, 17 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Vårdsätra naturpark (11I6a1321) vid stig 1996 HWL.

Ballota nigra subsp. **nigra** – äkta bosyska

Sid 508, funnen även 1995 utanför Linnés Hammarby.

Uppsala *Danmark* Linnés Hammarby, 50 m SV om parkeringen (11I6c4604) jordhög 1995 ASV.

Botrychium virginianum – stor läsbräken

Sid 155, 12 kartblad, 14 kvadranter.

Tierp *Tofta* 2,2 km Ö om Östanås (13H0i0512) skog 1999 ÅBR.

Brassica juncea – sareptasenap

Sid 281, 16 kartblad, 19 kvadranter.

Stockholm *Bromma* Mariehäll, SV om Annedalsvägen (10I6e4617) jordhög 1998 ASV & JED.

Brassica nigra – svartsenap

Sid 281, tredje fyndet i Uppland efter 1990.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0124) jordhög 1995 ASV (h).

Bryonia dioica – röd hundrova

Sid 430, 10 kartblad, 12 kvadranter.

Norrälje *Husby-Sjubundra* Sätuna, S om bron över ån (11J5a2231), gräsbevuxen slänt 1992 HWL.

Calamagrostis epigejos × **stricta**

Ny för Uppland.

Norrälje *Björkö-Arholma* 275 m S om torpet Strömmen (11J8f4749) kärrkant 1998 JEM (S).

Camelina sativa – oljedädra

Sid 284, 8 kartblad, 8 kvadranter. Kompletterande fynd på känd lokal.

Uppsala *Rasbo* Hovgårdstippen (11I9c2200) 1997 ASV & MOA (ett tidigare fynd än det som redovisades i floran).

Capsicum annuum – spansk peppar

Sid 527, funnen på Edstippen även 2004 och 2005.

Upplands-Väsby *Ed* Edstippen (10I9c3749) soptipp 2004, 2005 HAN, OWR m.fl.

Cardamine flexuosa – skogsbräsmå

Sid 286, 9 kartblad, 10 kvadranter.

Sala *Norrby* O om Hjortronmossen (11H9b1201) gransumpskog 2001 STB; N om Högberget (12H1a0708) blandsumpskog 2001 STB.

Carex canescens × **mackenziei**

Sid 745, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Tierp *Hållnäs* Bondskäret, Ängskär (13I2e0332) saltäng 1998 ASV (h).

Carex hostiana × **viridula**

Sid 754, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Enköping *Hjälsta* Kvarnberget, 200 m N om Eriksberg (11H3h2448), fuktängsstråk över berghäll 1993 ASV (h).

Cephalanthera rubra – röd skogslilja

Sid 701, 7 kartblad, 8 kvadranter.

Österåker *Ljusterö* Gärdsvik (11J1c) barrskog 1991 GJU.

Chaenomeles japonica – liten rosenkvitten

Sid 331, 11 kartblad, 12 kvadranter.

Solna *Solna* 100 m V om Frösundaviadukten (10I7f0407) gräsinsädda vägsblänter 1994 ASV.

Chaerophyllum temulum – härkörvel

Sid 449, 10 kartblad, 18 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Lilla Frescati, vägsblänt vid bro över järnvägen (10I6f4826) 2001 HAN & OWR.

Clematis alpina – alpklematis

Sid 244, 5 kartblad, 5 kvadranter.

Nacka *Boo* Eriksvik vid Kilsvikens västra strand, N om badplatsen (10I6i1920) snår 2001 HGU.

Coriandrum sativum – koriander

Sid 450, 18 kartblad, 20 kvadranter.

Stockholm *Hässelby* Lövsstatippen (10I7c1527) avfallsdeponi 1998 ASV; **Upplands-Väsby** *Ed* Nya Vällstatippen (10I9c4448) soptipp 1998 ASV (h); **Uppsala** *Gottsunda* Genetikcentrum, Ultuna (11I6a4331), jordhög, rikligt 1999 HWL; *Rasbo* Hovgårdstippen 1998 soptipp ASV, JEM (S) & TST, 2000 JED, 2001 ASV & JED (funnen från fler år än som redovisats i floran).

Cosmos bipinnatus – rosenskära

Först funnen i Stockholm Storängsbotten 1927 (S). Ny för Uppland (kom ej med i floran, se rättelser sid 24) 17 kartblad, 17 kvadranter.

Enköping *Lietslena* Annelundstippen (11H3e1948), soptipp 2002 ASV & JED; **Lidingö** *Lidingö* Troll-dalstippen (10I7g2519) soptipp 2002 JEM, 2004 JED; **Norrälje** *Estuna* Solbackatippen (11J6c2246) jordtipp 2003 GEK, JEM (h) & KST; **Sigtuna** *Norr-sunda* Bristatippen (11I2d1110) soptipp 2002–2004 ASV; *Sankt Olof* Djupvik (11I2c0700) övergivet trädgårdsland 1997 ASV; **Solna** *Solna* 400 m NV om Överjärva gård (10I7e2641) upplagsplats 1998 JED; **Stockholm** *Bromma* Mariehäll, SV om An-nedalsvägen (10I6e4618), jordhög 1998–1999 ASV, HGU & JED; *Engelbrekt* Fisksjöäng, N om Husar-viken (10I6f4449) upplagsplats 2002 JED; *Hässelby* Lövsstatippen (10I7c1526), f.d. soptipp 1997–2003 ASV, HGU, JED & JEM; *Spånga* Avestagatan (10I7d1836) jordhög 1998 HGU; **Tierp** *Tierp* Gat-mottippen (12H7j2127) soptipp 2003 GEK & JEM; **Täby** *Täby* Ullnabacken (10I9g1723) soptipp 2002 JED; **Upplands-Väsby** *Ed* Edstippen (10I9c4246) soptipp 1998, 2003–2005 ASV & JED; **Uppsala** *Funbo* Vedyxatippen (11I7c3811), komposttipp 2004 OWR mfl; *Rasbo* Hovgårdstippen (11I9c2200) soptipp 2000, 2005 ASV & JED; *Uppsala* *Domkyrko* Tycho Hedéns väg, Fålhagen (11I7a4643), vägsblänt 2004 HAN; Husbyborgs koloniområde (11I8a0001) jordhögar 2004 HAN & OWR.

Cotoneaster pyrenaicus – tyskt oxbär

Ny för Uppland.

Solna *Solna* Lings kulle vid Brunnsviken (10I7f0808) sydsluttning i gles skog 1997 ASV (h), först funnen av HGU.

Crataegus crus-galli – sporrhagtor

Ny för Uppland.

Lidingö *Lidingö* Gåshaga (10I6h4324) tomtrest 1999 HGU.

Crepis capillaris – grönfibbla

Sid 597, 20 kartblad, 21 kvadranter.

Danderyd *Danderyd* Mörbylund, vid utfarten från bostadsområdet (10I7f2320) grässlänt 2000 ASV.

Crepis setosa – borstfibbla

Sid 598, 4 kartblad, 5 kvadranter.

Solna *Solna* Hagakullen (10I6f4611) nyanlagd via-dukt, gräsinsäning 1995 ASV & HGU.

Cuscuta epithymum var. **epithymum** – ljungsnärja

Sid 490, ytterligare ett tidigare fynd.

Värmdö *Värmdö* Nora (10J6b0308) några ex 1989 HGU, ej återfunnen 1995 JED.

***Datura stramonium* var. *tatula* – violspikklubba**

Sid 528, 14 kartblad, 15 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0124) jordplan 2000 ASV; **Uppsala** *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331), jordhög 1999 HWL.

***Dicentra formosa* – fänrikshjärta**

Sid 274, 15 kartblad, 15 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331), jordhög 1999 HWL.

***Drymocallis rupestris* – trollsmultron**

Sid 337, tredje fyndet efter 1990.

Värmdö *Djurö* Runmarö, Gatan (10J5d3432) torr gräsmark 1997 OST.

Dryopteris carthusiana* × *cristata

Sid 161, fjärde fyndet efter 1990.

Norrälje *Rådmansö* Trängjonskär (11K5a3725) MHZ & STR 1995 (h), conf. Torbjörn Tyler.

Dryopteris carthusiana* × *dilatata

Ny för Uppland.

Norrälje *Roslags-Bro* Södra Rörvik, 500 m N om barnkolonin (11J9e1730) dikad gransumpskog 1998 JEM (h), det. Torbjörn Tyler.

***Dysphania ambrosioides* (*Chenopodium ambrosioides*) – dieselmälla**

Sid 207, funnen vid Bergianska trädgården redan 2003.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, S om Bergianska trädgården (10I7f0022) jordhög på skräpmark 2003 CAL.

***Echinops exaltatus* – grå bolltistel**

Sid 600, 23 kartblad, 24 kvadranter.

Järfälla *Kallhäll* korsningen mellan Källtorpsvägen och Enköpingsvägen (10I9c0043) ödetomt, lövsnår, f.d. plantskola 1994 ASV.

Epilobium adenocaulon* × *palustre

Sid 433, första fyndet efter 1990.

Sigtuna *Skånela* Fysingen, norra delen (11I1d3744) på flytande tuva med driftvass i kanten mot öppna sjön 1997 ASV (h).

***Epilobium lamyi* – gråduört**

Sid 436, 18 kartblad, 20 kvadranter.

Norrälje *Norrälje*, Nordrona, f.d. militärområde (11J5c4508) f.d. odlingslott 2002 HGU & KST (S).

***Eryngium alpinum* – alpmartorn**

Sid 451, andra fyndet efter 1990.

Uppsala *Helga Trefaldighet* 500 m SV om Gottsunda centrum (11I6a3317) ödetomt 2004 HAN & OWR.

Gillenia *Gillenia trifoliata*.

Foto: Joakim Ekman.

***Eryngium planum* – rysk martorn**

Sid 451, 16 kartblad, 16 kvadranter.

Sigtuna *Norrunda* Bristatippen (11I2d1310) soptipp 2002 OWR.

***Euonymus nanus* – dvärgbenved**

Sid 410, fem fynd efter 1990.

Nacka *Boo* Kummelnäs, Wibomska ödetomten (10I6i3307) 2002 HGU.

***Fagopyrum tataricum* – sibiriskt bovete**

Sid 193, 14 kartblad, 15 kvadranter.

Stockholm *Bromma* Mariehäll, SV om Annedalsvägen (10I6e4618) jordhögar 1998 JED.

Hortensia **Hydrangea macrophylla**.

Foto: Mora Aronsson.

Fuchsia ×hybrida – fuchsia

Sid 438, andra fyndet efter 1990.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331), jordhög 1999 HWL.**Geranium lanuginosum** – brandnäva

Sid 395, 9 kartblad, 10 kvadranter.

Uppsala *Knutby* cirka 1 km O om Kamsgård, vid Hosjöns östra ände (11I9i2318) brandfält 1990-1991 GIA.**Geranium macrorrhizum** – flocknäva

Sid 396, 6 kartblad, 6 kvadranter.

Uppsala *Danmark* Uppsala reningsverk (11I7a2039) rötslamupplag 2004 HAN & OWR.**Gillenia trifoliata** – gillenia

Ny för Uppland.

Stockholm *Oscar* Djurgården, S om Rosendals trädgård (10I6g0414) högrötsäng i gles lövdunge 2005 HGU.**Helianthus ×laetiflorus** – präriesolros

Sid 605, 11 kartblad, 11 kvadranter.

Sigtuna *Sankt Per* Sjudargårdstippen (11I2b3010) parktipp 2004 KFR.**Helianthus pauciflorus** – höstsolros

Sid 605, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Solna *Solna* Överjärva (10I7e2641) tippområde 1999 MED & MOA.**Hieracium creperiforme**

Sid 619, första fyndet efter 1990.

Sigtuna *Husby-Årtinghundra*, längs vägen till Stenninge, SO om Valsta (11I2c1946) torräng 1992 ASV (h), det. Tommy Nilsson.**Hieracium extensiforme**

Sid 618, ett fynd efter 1990.

Norrtälje *Björkö-Ärholma* Nordsidan av Bredskäret (11J8h0226) 1998 GEK (S), **H.** cf. **extensiforme** det. Torbjörn Tyler. Tidigare rätt vanlig i skärgården, men ej funnen i övrigt under inventeringen, varför även en osäker bestämning är av intresse.**Holodiscus discolor** – vippspirea

Sid 340, 5 kartblad, 5 kvadranter.

Stockholm *Bromma* Minneberg, O om Ingenjörsvilan (10I6e1641) parkbryn, kvarstående 1996 ASV.

Hyacinthoides italica – italiensk blåstjärna

Ny för Uppland.

Stockholm *Bromma* Äppelviken, Trollberget (10I6e0133) trädgårdstipp 2004 HGU.**Hydrangea macrophylla** – hortensia

Ny för Uppland.

Uppsala *Helga Trefaldighet* Stadsskogen (11I7a1317) utkast 2004 HAN & OWR m.fl.**Iberis sempervirens** – vinteriberis

Sid 295, 7 kartblad, 8 kvadranter.

Lidingö *Lidingö* Rudboda, S om Utbyvägen (10I7h0704) bergssluttning 2002 HGU.**Inula britannica** – luddkrissla

Sid 629, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Uppsala *Helga Trefaldighet* Kungsgärdet (11I7a2913), under häck 1999 HWL.**Iris** × **sambucina** – fläderiris

Ny för Uppland.

Uppsala *Lena* cirka 210 m NO om Husby gård (12I0b2313) grusslänt mot åker 2002 HAN.**Knautia macedonica** – grekvädd

Ny för Uppland.

Uppsala *Helga Trefaldighet* 500 m SV om Gottsunda centrum (11I6a3317) ödetomt 2004 HAN & OWR.**Kolkwizia amabilis** – paradisbuske

Sid 563, 10 kartblad, 11 kvadranter.

Stockholm *Bromma* Mariehäll, SV om Annedalsvägen (10I6e4618) jordhögar 1998 ASV & JED.**Lamium maculatum** – rosenplister

Sid 513, 7 kartblad, 7 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* NV om Geneticum (11I6a4529) jordhög 2005 HAN, MOA & OWR.**Lathyrus odoratus** – luktärt

Sid 373, 6 kartblad, 6 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Värtan, Gasverkstomten (10I6g4200) komposthög 2000 ASV.**Lens culinaris** – lins

Sid 375, funnen i Frihamnen redan 1998 av HGU.

Stockholm *Oscar* Frihamnen (10I6g2613) kajkant 1998 HGU.**Lepidium sativum** – smörgåskrasse

Sid 298, 10 kartblad, 10 kvadranter.

Sigtuna *Husby-Årlinghundra* Ekillå, f.d. koloniområde (11I2c3638) f.d. koloniland 1994 ASV.**Leucanthemum** × **superbum** – jätteprästkraige

Sid 632, 18 kartblad, 18 kvadranter.

Ekerö *Ekerö* Ekebyhovstippen (10I4d4605) avfallstipp 1995 ASV & HGU.**Lilium lancifolium** – tigerlilja

Ny för Uppland.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331), jordhög 1999 HWL.**Limosella aquatica** – ävjebrodd

Sid 536, 21 kartblad, 24 kvadranter.

Tierp *Hällnäs* Böleåns mynning, Gudinge (13I2e2003) strandäng 1999 HAN & OWR.**Linum austriacum** – klipplin

Sid 400, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Vallentuna *Kärsta* Löttippen (11I3i0014) soptipp 2003 OWR & TST.**Lonicera alpigena** – alpträ

Sid 564, 7 kartblad, 7 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, N om Botaniska institutionen (10I7f0124) slänt med buskar 1999 HGU.**Lonicera involucrata** – skärmträ

Sid 564, 11 kartblad, 11 kvadranter.

Stockholm *Bromma* Högländsparken (10I5e4718) blandskog 2001 HGU; **Täby** *Täby* Arninge, N om Jaktstugan (10I9g1223) välgkant 2003 HGU.**Lunaria annua** – judaspenningar

Sid 298, 17 kartblad, 17 kvadranter.

Ekerö *Ekerö* Ekebyhovstippen (10I4d4605) avfallstipp 1995 ASV (h) & HGU. **Uppsala** *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331) jordhög 1999 HWL.**Malope trifida** – praktmalva

Ny för Uppland.

Uppsala *Uppsala Domkyrko* Luthagen, Kyrkogårdsgatan (11I7a3918) nyanlagd refug 2002 HAN.**Mauranthemum paludosum** – pysslingraige

Sid 634, 12 kartblad, 12 kvadranter.

Norrälje *Rö* E18 N om Söderhalls trafikplats (11I3i2942) jordtipp 2002 HGU & KST; **Stockholm** *Bromma* Mariehäll, SV om Annedalsvägen (10I6e4618) jordhög 1998 ASV & JED; **Östhammar** *Film* 500 m SO om Blåshålet (12I5d0621) tipp 2006 JEM & GEK (S).**Mentha longifolia** × **suaveolens** – äppelmynta

Sid 517, 14 kartblad, 14 kvadranter.

Norrälje *Frötuna* Görå (11J5c2628) 1999 HGU (S), det. Thomas Karlsson.T.v. Fläderiris **Iris** × **sambucina** (Öland).

Foto: Mora Aronsson.

Mercurialis annua – grenbingel

Sid 404, 8 kartblad, 9 kvadranter.

Uppsala *Danmark* S om Linnés Hammarby (11I6c4605) jordhög 1995 HWL.**Myosotis discolor** – brokförgätmigej

Sid 499, 11 kartblad, 12 kvadranter.

Värmdö *Djurö* Runmarö, Långvik (10J5d1229), kalkhällar 1990 HWL & MOA.**Nepeta cataria** – kattmynta

Sid 518, 16 kartblad, 18 kvadranter.

Täby *Täby* Ullnabacken (10I9g1723) jordtipp 2003 HGU & KST.**Nepeta ×faassenii** – kantnepeta

Sid 518, 18 kartblad, 18 kvadranter.

Vallentuna *Kårsta* Löttippen (11I3i0014) soptipp 2003 OWR & TST.**Nepeta racemosa** – bergnepeta

Sid 519, 23 kartblad, 24 kvadranter.

Uppsala *Uppsala Domkyrko* Librobäck (11H8j1245) snötipp 2004 HAN & OWR.**Nicotiana ×sanderae** – blomstertobak

Sid 530, 15 kartblad, 15 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331) jordhög 1999 HWL.

Spärrmorgonstjärna

Ornithogalum divergens (Öland).

Foto: Thomas Gunnarsson.

Nigella damascena – jungfrun i det gröna

Sid 247, 9 kartblad, 9 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331) jordhög 1999 HWL.**Oenothera glazioviana** – jättenattljus

Sid 439, 12 kartblad, 14 kvadranter.

Nacka *Boo* mellan Hasseludden och Skepparholmen, vid strandpromenaden (10I6h3139) 1995 ASV.**Ornithogalum divergens** – spärrmorgonstjärna

Ny för Uppland.

Norrälje *Häverö* Herräng (12J4b1425) övergiven tomtmark 2000 EZA (UPS); **Uppsala** *Uppsala Domkyrko* Blåsenhus, 140 m O om Tycho Hedéns väg 11 (11I7a3122) 2004–2005 HAN.**Paeonia ×hybrida** – herrgårdspion

Sid 265, tredje fyndet efter 1990.

Uppsala *Helga Trefaldighet* Eriksberg, mellan Granitvägen och Hågaån (11I7a1901) ödetomt 2004 OWR & HAN.**Pelargonium ×hortorum** – pelargon

Ny för Uppland.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331), jordhög 1999 HWL.**Phaseolus vulgaris** – böna

Sid 381, 9 kartblad, 9 kvadranter.

Uppsala *Danmark* Kungsängens reningsverk (11I7a2040) rötslamdamm 2000 ASV.**Phedimus kamtschaticus** – kamtjatkafeblad

Sid 311, 5 kartblad, 5 kvadranter.

Lidingö *Lidingö* Kappsta (10I6g2244) berghäll 1996 ASV (h).**Pimpinella major** – stor bockrot

Sid 458, 17 kartblad, 17 kvadranter.

Uppsala *Björklinge* 400 m SO om Kämpebo, (12H3h2916) dikeskant 1993 UKM.**Pinus cembra** subsp. **sibirica** – sibirisk cembratall

Sid 167, 12 kartblad, 13 kvadranter.

Uppsala *Uppsala Domkyrko* östra delen av Uppsala slottspark (11I7a3225) troligen fågelspridd 2003 HAN.**Pinus mugo** subsp. **mugo** – vanlig bergtall

Sid 167, 7 kartblad, 8 kvadranter.

Järfälla *Kallhäll* korsningen mellan Källtorpsvägen och Enköpingsvägen (10I9c0043) f.d. plantskola 1994 ASV.

Krypblågull *Polemonium reptans*.

Foto: Mora Aronsson.

Platanthera bifolia × chlorantha

Sid 718, 8 kartblad, 8 kvadranter.

Norrälje Roslags-Bro 750 m V-VSV om Bottna gård, NO om Brödnöden (11J8d0317) blandbarrskog, 1 ex 1998 JEM (S).

Poa bulbosa – knölgro

Sid 815, 10 kartblad, 10 kvadranter.

Värmdö Djurö Runmarö, Långvik (10J5d1229) kalkhäll 1990 HWL & MOA.

Polemonium reptans – krypblågull

Ny för Uppland.

Enköping Husby-Sjutolft Ekolsunds slottspark, SO om huvudbyggnaden (11H3h0431) park, skuggig lund, planterad och lokalt spridd 2000 ASV (S) det. Thomas Karlsson.

Polygonum aviculare subsp. **boreale** – nordtrampört
Sid 198, nya kontrollbestämda fynd från inventeringsperioden.

Norrälje Blidö Östra Vanskär (In-Fredel), sydväst-delen (11J1j1038) havsstrand 2003 JEM & GEK (S), conf. Thomas Karlsson; Rådmansö Vidingsöra, mellersta delen (11J3i3-0-) sandig strand 1999 JEM (S), conf. Thomas Karlsson.

Polygonum aviculare subsp. **neglectum** – smal trampört

Sid 198, 23 kartblad, 25 kvadranter.

Enköping Husby-Sjutolft S om Husby-Sjutolfts kyrka, vid branddamm (11H3h1514) väkant 1994 ASV; **Tierp** Österlövsta 500 m NO fågeltornet, Ledskärsviken (13L2b1303) havsstrandäng 2004 HAN, MOA & OWR.

Populus ×canadensis – kanadapoppel

Sid 174, 9 kartblad, 9 kvadranter.

Sigtuna Norrsunda Bristatippen (11I2d1309) rötslam 1995 ASV.

Primula ×pruhoniciana (P. juliae × vulgaris) – violviva

Ny för Uppland.

Sigtuna Husby-Ärlinghundra 100 m NO om Husby-Ärlinghundra kyrka (11I3d0222) utkast i vägslänt 1999 ASV (S), det. Thomas Karlsson.

Primula vulgaris – jordviva

Sid 475, andra fyndet efter 1990.

Vallentuna Frösunda Frösunda kyrka (11I2g3432) gräsmattor 1998 LKA.

Prunella grandiflora – praktbrunört

Sid 520, andra fyndet efter 1990.

Nacka Boo Kummelnäs, Wibomska ödetomten 2002 (10I6i3307) HGU.

Prunus domestica* × *spinosa

Sid 346, tredje fyndet efter 1990.

Järfälla *Kallhäll* korsningen mellan Källtorpsvägen och Enköpingsvägen (10I9c0043) f.d. plantskola 1994 ASV & HGU.

***Pseudotsuga menziesii* – douglasgran**

Sid 169, ytterligare ett tidigare fynd.

Stockholm *Oscar* S om Kaknästornet 1974 JEM (h).

***Pyracantha coccinea* – eldtorn**

Sid 348, tredje fyndet efter 1990.

Järfälla *Kallhäll* korsningen mellan Källtorpsvägen och Enköpingsvägen (10I9c0043) f.d. plantskola 1994 ASV (h).

***Quercus rubra* – rödek**

Sid 188, 10 kartblad, 10 kvadranter.

Uppsala *Danmark* Uppsala reningsverk (11I7a2039) jordhögar 2004 HAN & OWR.

***Ranunculus polyanthemos* subsp. *×polyanthemoides* – ängssmörblomma**

Ny för Uppland. Fynd före 1990.

Uppsala *Ramsta* Ramsta 1930 E. Almquist (UPS); *Uppsala Domkyrko* Slottsbacken, nedanför Gröna kullen 1909 Arne Fries (S), det Bengt Jonsell. Den sistnämnda troligen en tillfällig förekomst. Möjligen spridd från botaniska trädgården.

***Reseda lutea* – gulreseda**

Sid 307, 16 kartblad, 18 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0124) jordhög 1995 ASV (h); **Uppsala** *Danmark* mellan Nyby och Nyboda (11I6b0444) väggkant 1998 OWR; Nyby (11I6b0743) banvall 1998 OWR; *Funbo* Bärby ungdomshem, Broby (11I8c0034) gräsinsåning 2002 HAN & OWR; *Helga Trefaldighet* Jumkilsgatan, Luthagen (11I7a4612) skräpmark 2004 HAN & OWR.

***Reseda luteola* – färgreseda**

Sid 307, 7 kartblad, 7 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0124) jordhög 1995 ASV.

***Ribes aureum* – gullrips**

Sid 319, 10 kartblad, 10 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Sunnersta, korsningen Morkullvägen-Rosenvägen (11I6a2831) ödetomt 2004 HAN & OWR.

***Rosa ×alba* – jungfruros**

Sid 349, 7 kartblad, 7 kvadranter.

Enköping *Husby-Sjutölft* 200 m SV om Kullinge motell (11H3h1603) ödetomt 1993 ASV (h) (**Rosa**

×alba 'Minette' – nordisk ros); **Norrhälje** *Riala* 300 m SV om Däningskalven (11J2a2537) 2001 EZA (S) (**Rosa ×alba** 'Minette' – nordisk ros), det. Lars-Åke Gustafsson (tidigare bestämd till **Rosa pimpinellifolia**-gruppen 'Poppius').

***Rosa ×harisonii* – gul pimpinellros**

Sid 351, 11 kartblad, 12 kvadranter.

Järfälla *Kallhäll* korsningen mellan Källtorpsvägen och Enköpingsvägen (10I9c0043) f.d. plantskola 1994 ASV; **Uppsala** *Helga Trefaldighet* Börje tull (11H8j1143) snötipp, åkerväg 2001 ASV.

***Rosa nitida* – dockros**

Sid 353, 5 kartblad, 5 kvadranter.

Järfälla *Kallhäll* korsningen mellan Källtorpsvägen och Enköpingsvägen (10I9c0043) f.d. plantskola 1994 ASV.

***Rudbeckia fulgida* – praktrudbeckia**

Ny för Uppland.

Norrhälje *Norrhälje* Nordrona (11J5c4608) f.d. odlingslott, äng 2002 HGU & KST.

***Rudbeckia hirta* – sträv rudbeckia**

Sid 640, 12 kartblad, 12 kvadranter

Östhammar *Film* 500 m SO om Blåshålet (12I5d0621) tipp 2006 JEM & GEK (S), (var. **pulcherrima**, **sommarrudbeckia**).

***Salix ×alopecuroides* – kavelpil**

Ny för Uppland.

Uppsala *Funbo* Vedyxatippen (11I7c3811) schaktmassetipp 2004 HAN & OWR.

Salix aurita* × *repens

Sid 176, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Norrhälje *Björkö-Arholma* 200 m ONO om Gammelgården i Mulnäs (11J8f2240) kant av öppen myr 1998 JEM (S).

***Salix euxina* (S. *fragilis*) – knäckepil**

Sid 178, 6 kartblad, 6 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331) dikeskant 1999 HWL.

***Salix ×pendulina* – fontänpil**

Sid 179, 6 kartblad, 6 kvadranter.

Tierp *Tierp* Gatmot (12H7j2127) soptipp 2006 JEM & GEK (S), det. Thomas Karlsson.

***Salix ×smithiana* – häckvide**

Sid 182, 13 kartblad, 13 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* vid Fyrisån N om Vindbron (11I7a1139) äslänt 2002 HAN & OWR.

Flugtrumpet **Sarracenia purpurea** (Blekinge).

Foto: Thomas Gunnarsson.

Salix triandra – mandelpil

Sid 182, 21 kartblad, 21 kvadranter.

Tierp Tierp Gatmot (12H7j2228) soptipp, minst 3 buskar 2006 JEM & GEK (S), det. Thomas Karlsson.

Salvia nemorosa – stäppsalia

Sid 520, 5 kartblad, 6 kvadranter.

Stockholm Engelbrekt Gärdet, Olaus Petri-skolan (10I6g3503) rabattogräs 1995 ASV (h).

Salvia pratensis – ängssalia

Sid 520, ytterligare ett äldre fynd.

Nacka Boo Grundet i Baggensfjärden, troligen på barlast 1893 (S).

Salvia verticillata – kranssalia

Sid 521, andra fyndet efter 1990.

Uppsala Gottsunda Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331), jordhög 1999 HWL.

Salvia viridis – broksalia

Sid 521, 7 kartblad, 8 kvadranter.

Solna Solna Haga, Fjärilshuset (10I6f4814) f.d. eter-nellodling 1994 ASV.

Sambucus ebulus – sommarfläder

Sid 566, 20 kartblad, 20 kvadranter.

Stockholm Engelbrekt Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0024) buskridå 2000 ASV.

Sanguisorba officinalis – blodtopp

Sid 362, 4 kartblad, 4 kvadranter.

Stockholm Engelbrekt Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0124) f.d. jordupplag 2000 ASV.

Sarracenia purpurea – flugtrumpet

Ny för Uppland.

Värmdö Djurö Runmarö, Silverträsk (10J5d2844)

1992 OST m.fl., utplanterad och kvarlevande sedan länge.

Saxifraga hypnoides – mossbräcka

Sid 317, 5 kartblad, 5 kvadranter.

Nacka Boo N om Skepparholmen (10I6h3241) berg-häll 1995 ASV (h).

Securigera varia – rosenkronill

Sid 381, 9 kartblad, 10 kvadranter.

Stockholm Engelbrekt Frescati, SO om Bergianska trädgården (10I7f0124) f.d. jordupplag 2000 ASV.

Pärlrönn **Sorbus koehneana** (Södermanland).
Foto: Mora Aronsson.

Silybum marianum – mariatistel

Sid 644, 10 kartblad, 10 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331) jordhög 1999 HWL.

Sorbus aria – vitoxel

Sid 362, 6 kartblad, 7 kvadranter.

Nacka *Boo* V om Skepparholmen (10I6h3241) torrbacke 1995 ASV.

Sorbus koehneana – pärlrönn

Ny för Uppland.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, S om Bergianska trädgården (10I6f4923) skogsbyn mot sjö 2004 HAN & OWR.

Sorbus latifolia – bergoxel

Sid 364, andra fyndet efter 1990.

Stockholm *Engelbrekt* V om Djurgårdsbrunns handelsträdgård (10I6g1223) skräpmark på övergiven plantskolemark 2001 ASV (h) & HGU.

Sorghum bicolor – durra

Sid 822, 8 kartblad, 8 kvadranter.

Uppsala *Helga Trefaldighet* Kyrkogårdsgatan 15 (11I7a3820) trottoarkant mot husvägg 2002 SEB.

Sorghum halepense – ogräsdurra

Sid 822, 17 kartblad, 17 kvadranter.

Stockholm *Hässelby* Lövstapippen (10I7c1527) avfallsdeponi 1998 HGU.

Spergula arvensis subsp. **arvensis** – sydspärgel

Sid 233, första säkra fyndet av sydspärgel efter 1990.

Sigtuna *Odensala* järnvägsviadukten N om Odensala kyrka (11I3d3706) insäning vid nyanlagd väg 1998 ASV.

Spinacia oleracea – spenat

Sid 213, 8 kartblad, 8 kvadranter.

Uppsala *Gottsunda* Ultuna, Genetikcentrum (11I6a4331) jordhög 1999 HWL.

Subularia aquatica – sylört

Sid 305, 9 kartblad, 10 kvadranter.

Ekerö *Ekerö* 300 m V om Ekerö kyrka (10I4c3804) sjöstrand 1995 ASV & HGU.

Symphoricarpos ×chenaultii – hybridsnöbär

Sid 567, 5 kartblad, 5 kvadranter.

Ekerö *Ekerö* Sjötuna, skidbacken (10I4d4805) 2002 HGU; **Solna** *Solna* Överjärva, mellan E4-an och järnvägen (10I7e2540) jord- och sandhögar 1998 ASV & JED.

Symphytum officinale – äkta vallört

Sid 503, 14 kartblad, 15 kvadranter.

Uppsala *Bälinge* Kiplingeberg (11H9i4930) gårdsmiljö 1998 OWR.

Symphytum tuberosum – gul vallört

Sid 503, ett tidigare fynd.

Stockholm *Oscar* Södra Djurgården, Alnäs (10I6g0230) förvildad i busksnår vid villahäck 1984 HGU, ej sedd senare.

Samtliga maskrosor bestämda av

Hans Rydberg eller Hans Øllgaard.

Taraxacum acervatulum – pagodmaskros

Sid 659, tredje fyndet efter 1990.

Uppsala *Danmark* Kungsängen gård (11I7a2245) stallbacke 2002 CFL (S).

Taraxacum acclidiforme (T. pilosella) – gråhårig maskros

Sid 668, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Värmdö *Djurö* Runmarö Kila, Apelängen (10J5d0744) vall 2003 OST (S); *Gustavsberg* Kvarnbergsskolan (10I6j1020) 1996 OST (S).

Taraxacum acrolobum – spetsmaskros

Sid 659, fynd efter 1990 från ny församling.

Värmdö *Djurö* Runmarö, Svartträskets nordsida (10J5d2534) tomtmark 2002 OST (S).

Taraxacum aequilobum – vridmaskros

Sid 659, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Frötuna* 900 m NNO om Nodsta, Nodstapippen (11J5b3641) schaktmassetipp 2005 JEM (h).

Taraxacum alatum – vingmaskros

Sid 659, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Rådmansö* Riddersholm, Fiskarängen (11J5g1721) kalkpåverkad friskäng, naturbetesmark 2006 JEM (h).

Taraxacum amaurolepis – stjärnmaskros

Sid 659, första fyndet efter 1990.

Stockholm *Frescati* vid ingång till Riksmuseets botaniska avdelning (10I7f0129) grusgång 2000 OST (S).

Taraxacum amplum – kantmaskros

Sid 659, fynd efter 1990 från ny församling.

Sigtuna *Odensala* Källbo (11I3c1019) grusplan 2000 ASV (S).

Taraxacum angustisquameum – spenslig maskros

Sid 660, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Sigtuna *Husby-Årlinghundra* Märsta, Tingvalla (11I2d2948) grässlant 2000 ASV (S); *Odensala* Eneby, vid gården (11I2c4316) gårdsplan 2000 ASV (S).

Taraxacum apicatum – snytmaskros

Sid 650, fjärde och femte fynden efter 1990.

Sigtuna *Odensala* Odensala kyrkogård (11I3d2902) sydvänd gräsyta 2000 ASV (h); Eneby, vid gården (11I2c4316) gårdsplan 2000 ASV (LD).

Taraxacum arrhenii – kungsmaskros

Sid 660, andra och tredje fyndet efter 1990.

Värmdö *Djurö* Runmarö, S om Nore träsk (10J5d1348) 2003 OST (S); Kila, V om Stordalen (10J5d0943) gammal vall 2003 OST (S).

Taraxacum bavaricum – bayersk maskros

Ny för Uppland och Sverige, se artikel sid 19.

Tierp *Österlövsta* Ledskärsviken (13I2b) havsstrandäng 1990 CFL (S).

Taraxacum biforme – klockmaskros

Sid 660, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Roslags-Bro* Gräsvarpets östra strand (11J8e2747) betad insjöstrandäng 1998 JEM (h); Ösby 200 m NO om Solbaddet (11J8d1410) bryn vid vall 2006 JEM (h).

Taraxacum borgvallii – Borgvalls maskros

Sid 660, 10 fynd efter 1990.

Sigtuna *Sankt Olof* Venngarn, 200 m NV om Fiskarörpet (11I3b1430) betesmark, fuktäng 2002 ASV (h).

Taraxacum brachyglossum – knoppmaskros

Sid 653, tredje, fjärde och femte fyndet efter 1990.

Norrtälje *Blidö* Gräskö, byn, vid Bastuviken (11J4g1808) strand 2004 JEM (h); *Gottröra* 200 m SO om Skalhamra (11I5g1804) öppen naturbetesmark 2006 JEM (h); **Sigtuna** *Skånela* Sälva vid vägkorset (11I1e2633) naturbetesmark 2005 ASV (h).

Taraxacum broddesonii – Broddesons maskros

Sid 660, andra fyndet efter 1990.

Sigtuna *Norrsunda* Tingvalla, 50-100 m V om matvaruaffären (11I2d2948) sydvänd grässlant 2000 ASV (h).

Taraxacum caudatulum – sågmaskros

Sid 661, sjätte fyndet efter 1990.

Heby *Huddunge* 230 m VNV om Björnarbo (12H1b1144) vid åkerdike 2001 ASV (LD).

Taraxacum cordatum – hjärtmaskros

Sid 661, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Blidö* Glyxnäs brygga (11J2e1722) havsstrand 2006 JEM (h).

Taraxacum demens – korsmaskros

Ny för Uppland. Ännu ej formellt beskriven.

Norrtälje *Länna* Tranvik, 150 m V om gården (11J3c4133) kant av parkeringsplats 2006 JEM (h).

Taraxacum dilatatum – spårmaskros

Sid 662, fjortonde fyndet efter 1990.

Sigtuna *Odensala* Eneby, vid gården (11I2c4316) gårdsplan 2000 ASV (S).

Taraxacum egregium – smalfjällig strandmaskros

Sid 657, ett tidigare fynd före 1990.

Norrtälje *Söderby-Karl* Norra Rörvik, Ramviksudden, sydöstra delen (11J9e2431) strandäng 1977 JEM (h).

Taraxacum fasciatum – tjärnmaskros

Sid 662, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Norrtälje *Singö* Väster-Boda, Västersundet söderut (12J5c3419) vägren 2006 JEM (h); **Sigtuna** *Husby-Årlinghundra* Tingvalla, Märsta, 50-100 m V om matvaruaffären (11I2d2948) sydvänd grässlant 2000 ASV (S).

Taraxacum florstroemii – Florströms maskros

Sid 662, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Norrtälje *Estuna* N om Vitsjö (11J7b2138) naturbetesmark 2001 JEM (h); **Värmdö** *Gustavsberg* Betsede, 350 m SSO om utloppet från Ösbyträsk (10I6j1042) vall 2001 OST (S).

Taraxacum glaucinum – blågrå maskros

Sid 654, fjärde fyndet efter 1990.

Värmdö *Djurö* Runmarö, V om Vitträsk (10J5d0332) gräsmark 1999 OST (S).

Taraxacum glossocentrum – klyvmaskros

Sid 663, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Norrälje *Rådmansö* Sundskär, Väster-Gräsören (11J4h3030) håll i asklund 2006 JEM (h); *Singö* Understen (12J7e3123) grusplan 2001 ASV (S).

Taraxacum hemicyclum – hättmaskros

Sid 663, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrälje *Roslags-Bro* Granvik (11J8d1932) f.d. åker 2004 JEM (h).

Taraxacum horridifrons – hårmaskros

Sid 663, fynd efter 1990 från ny församling.

Sigtuna *Odensala* Odensala kyrkogård (11I3d2902) sydvänd gräsyta 2000 ASV (S).

Taraxacum interruptum – väningsmaskros

Sid 664, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Heby *Harbo* 660 m OSO om Nyborg, längs vägen (12H3g0720) vägren 2001 ASV (S); **Norrälje** *Väddö* Barnens ö, Assö, östsidan (11J9e2845) havsstrand 1998 JEM (h).

Taraxacum interveniens – vägmaskros

Sid 664, fynd efter 1990 från ny församling.

Heby *Nora* Östervåla, Grästorps, 50 m NO om f.d. skolan, intill vägen (12H3b4637) schaktad plan 2001 ASV (S).

Taraxacum involucratum – skäggmaskros

Sid 664, fynd efter 1990 från ny församling.

Sigtuna *Odensala* Eneby, vid gården (11I2c4316) gårdspan 2000 ASV (h).

Taraxacum laeticolor – rutermaskros

Sid 665, andra fyndet efter 1990.

Norrälje *Rådmansö* Vidinge, huvudön (11J4i1301) slätteräng 2004 GEK & JEM (h).

Taraxacum laetum – spädmaskros

Sid 654, fynd efter 1990 från sex nya församlingar.

Enköping *Hjälsta* Hjälstaviken, 300 m N om Eriksberg (11H3h2548) torräng 1999 ASV (S); **Norrälje** *Björkö-Arholma* Västra Rödsjär (11J7h3723) torräng vid sandstrand 1997 JEM (h); *Blidö* Svartlöga, invid stigen mellan norra ångbåtsbryggan och byn (11J2g0538) sandig mark vid stig 2004 GEK & JEM (h); *Söderöra*, Västernäset (11J3g1412) stig 2006 JEM (h); *Väddö* Storfjärdens SO-ände (12J0d2439) torrbacke 2006 GEK (h); **Sigtuna** *Skänela* Harg, 300 m V om gården (11I1e1812) torräng 2002 ASV (S); **Uppsala** *Danmark* Nantuna, vid Fyrisån (11I6a2547) betesmark 2005 ASV (h); *Solbacken*, Årike Fyris (11I6a2547) torräng 2005 ASV, HAN & OWR (S).

Taraxacum leptodon – slankmaskros

Sid 665, elfte och tolfte fyndet efter 1990.

Lidingö *Lidingö* Högsätra, slänt N om sjukhuset (10I6g3631) gräsmatta 2002 ASV (LD); **Sigtuna** *Husby-Ärlinghundra*, Tingvalla, Märsta, 50–100 m V om matvaruaffären (11I2d2948) sydvänd grässlänt 2000 ASV (S).

Taraxacum limbatum – bärdmaskros

Sid 654, fynd efter 1990 från fyra nya församlingar.

Norrälje *Blidö* Gräskö, SO om byn, Östersvian (11J4g1811) havsstrand 2004 JEM (h); Bromskär (11J3f0944) stig i sandig strandnära tallskog 2006 JEM (h); *Rådmansö* Tjockö, näset till Tunnsolmen (11J6h0704) sandig öppen mark 2006 GEK (h); Riddersholm, Kvarnbacken (11J5g1919) naturbetesmark 2006 JEM (h); **Sigtuna** *Skänela* Harg, 200 m V om gården (11I1e1812) torräng 2002 ASV (S); **Vallentuna** *Össeby-Garn* Fastarby äng (11I2j0114) torrbacke, hållar 2006 GEK (h).

Taraxacum lingulatum – måsmaskros

Sid 665, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Heby *Harbo* 450 m OSO om Nyborg (12H3g0618) skogskärr invid markväg 2001 ASV; 660 m OSO om Nyborg, längs vägen (12H3g0720) vägren 2001 ASV (S); *Huddunge* Björnarbo, 230 m VNV om gården (12H1b1144) vid åkerdike 2001 ASV (S).

Taraxacum macranthoides – gullmaskros

Sid 666, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Sigtuna *Odensala* Näsby, nya fastigheterna vid Karlsro (11I2c4322) sydvänd vägren 2000 ASV (S); **Värmdö** *Djurö* Storön vid Runmarö (10J5d0016) gräsmark 2000 OST (S).

Taraxacum marginatum – fransmaskros

Sid 654, fynd efter 1990 från sju nya församlingar.

Norrälje *Fasterna* Mälsjön, öständen (11I6h3022) håll i naturbetesmark 2006 JEM (h); *Länna* 150 m SSV Björkhagen, Fävisen (11J2c0917) strandnära håll 2006 JEM (h); *Närtuna* 500 m N om Nederlunda (11I4g4522) naturbetesmark 2006 JEM (h); *Riala* 480 m NV om Punsö (11J3a0717) 2006 GEK (h); *Roslags-Bro* Utlunda (11J6d2740) naturbetesmark 1998 JEM (h); *Väddö* Gåsvik, N om avtaget mot Norra Råda (12J0d0128) 1995 GEK (h); *Vätö* Lidö, Norrkalvens N-spets (11J6h4300) ruderatmark 2006 GEK (h).

Taraxacum mimulum – smalmaskros

Sid 666, femte och sjätte fyndet efter 1990.

Norrälje *Blidö* Ut-Fredel, Stora Vanskär, syddelen (11K0a4915) 2006 JEM (h); *Husby-Sjuhundra* S om Slaktaren, Malmby grustag (11J6a1006) grustag 2006 JEM (h).

Taraxacum multilobum – flikmaskros

Sid 667, fynde efter 1990.

Sigtuna *Skånela* Harg, 200 m V om gården (11I1e1812) torräng 2002 ASV (h).

Taraxacum obliquilobum – trollmaskros

Sid 667, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Närtuna* 500 m N om Nederlunda (11I4g4522) naturbetesmark 2006 JEM (h).

Taraxacum ostenfeldii – Ostenfelds maskros

Sid 651, fynd efter 1990 från fem nya församlingar.

Norrtälje *Husby-Sjubundra* 450 m NV om Östra Syninge (11J5a4120) frisk naturbetesmark 2004 JEM (h); *Länna* Högmarsö, västdelen (11J3d2948) strandäng 2006 GEK (h); 150 m SSV om Björkhagen, Fävisken (11J2c0917) invid strandnära håll 2006 JEM (h); *Rådmansö* Vidinge, huvudön (11J4i1100) fuktig stig i löväng 2004 GEK & JEM (h); Sundskär, sydväststranden (11J4h2931) 2006 JEM (h); Riddersholm, Norrsundets nordsida (11J5g1621) betad strandäng 2006 JEM (h); *Söderby-Karl* NV om Stabby, Nerven (12J0c0828) naturbetesmark, friskäng 1992 JEM (h); *Vätö* 300 m O om Klubben (11J8e2249) naturbetesmark 1998 JEM (h); Storträskets nordvästande (11J7f0216) frisk betad strandäng 2000 JEM (h).

Taraxacum patens – sköldmaskros

Sid 668, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Norrtälje *Roslags-Bro* Hallboda (11J8e3342) färbeat strandäng 1997 JEM (h); Granvik (11J8d1932) gårdsplan 2006 JEM (h); *Rådmansö* Vidinge, huvudön (11J4i1200) slätteräng 2004 GEK & JEM (h).

Taraxacum pectinatifforme – kammaskros

Sid 668, fynd efter 1990 från fyra nya församlingar.

Heby *Harbo* 660 m OSO om Nyborg, längs vägen (12H3g0720) vägren 2001 ASV (S); **Norrtälje** *Estuna* 525 m NV om Porshanken (11J6c3027) åkerdike 2006 JEM (h); *Husby-Sjubundra* 450 m NV om Östra Syninge (11J5a4221) kalkfuktäng 2004 JEM (h); 600 m NNV Östra Syninge (11J5a4522) 2006 JEM (h); *Roslags-Bro* Gräsvarpets öststrand (11J8e2747) betad insjöstrandäng 1998 JEM (h); Ösmaren vid Stunsviken (11J8d1715) gammalt traktorhjulspår 2006 JEM (h).

Taraxacum piceatum – narrmaskros

Sid 668, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Fasterna* 500 m ONO om Lilla Mälsättra (11I6h3318) vall 2006 JEM (h).

Taraxacum planum – plattmaskros

Sid 668, fynd efter 1990 från ny församling.

Sigtuna *Skånela* Harg, 200 m V om gården (11I1e1812) torräng 2002 ASV (S).

Taraxacum proximum – brunmaskros

Sid 654, fynd efter 1990 från fem nya församlingar.

Norrtälje *Blidö* Söderöra, Västernäset (11J3g1412) stig 2006 JEM (h); Ut-Fredel, Stora Vanskär, syddelen (11K0a4914) gräsmark 2006 JEM (h); *Gott-röra* 200 m SO om Skalhamra (11I5g1805) öppen naturbetesmark 2006 JEM (h); *Länna* Högmarsö, västdelen (11J3d3047) torrbacke 2006 GEK (h); *Rådmansö* Rådmansö kyrka (11J5f4721) gräsmatta på kyrkogård 2001 JEM (h); Riddersholm, Kvarnbacken (11J5g1919) naturbetesmark vid håll 2006 JEM (h); Riddersholm, Norrsundets nordsida (11J5g1621) friskäng, välhåvdad naturbetesmark 2006 JEM (h). **Värmdö** *Djurö* Sandhamn (10J5f2026) tallskog på sand och vägkant 1999 OST (S).

Taraxacum retroflexum – vallmaskros

Sid 669, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Norrtälje *Rådmansö* Vidinge, huvudön (11J4h1349) torräng 2004 GEK & JEM (h); **Värmdö** *Gustavsberg* Betsede, Katrineberg (10I6j1242) grusplan 2000 OST (S).

Taraxacum stenoglossum – Dahlstedts maskros

Sid 670, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Länna* 150 m SSV om Björkhagen, Fävisken (11J2c0917) invid strandnära håll 2006 JEM (h).

Taraxacum stenochistum – drakmaskros

Sid 670, fynd efter 1990 från ny församling.

Sigtuna *Odensala* Eneby, vid gården (11I2c4316) gårdsplan 2000 ASV (S).

Taraxacum subhuelphersianum – opalmaskros

Sid 671, fynd efter 1990 från ny församling.

Värmdö *Djurö* Runmarö Kilaviken vid bryggorna (10J5d0545) ruderatmark 2003 OST (S).

Taraxacum sublaeticolor – blackmaskros

Sid 671, fynd efter 1990 från två nya församlingar.

Sigtuna *Odensala* Eneby, vid gården (11I2c4316) gårdsplan 2000 ASV (S); **Värmdö** *Djurö* Runmarö mellan Nore träsk och Noreängarna (10J5d1749) gles blandskog 2002 OST (S).

Taraxacum sublongisquameum – blek bryggmaskros

Sid 671, tredje fyndet efter 1990.

Tierp *Västland* 650 m O om Maln, på södra sidan av vägen (13I1a1934) vägkant 1999 ASV (h).

Taraxacum taeniatum – tofsmaskros

Sid 655, fynd efter 1990 från fem nya församlingar.

Norrtälje *Länna* 150 m SSV om Björkhagen, Fävisken (11J2c0917) invid strandnära håll 2006 JEM (h); *Riala* 550 m V Punslog (11J3a0315) torr betesmark

Prakttrö Weigela.

Foto: Mora Aronsson.

2006 GEK (h); *Roslags-Bro* 500 m S om Vissbole (11J6e2701) torrbacke 1998 JEM (h); *Rådmansö* Riddersholm, Fiskarängen (11J5g1720) kalkpåverkad friskäng, naturbetesmark 2006 JEM (h); Tjockö, näset till Tunnsolmen (11J6h0704) sandig öppen mark vid eldplats 2006 GEK (h); *Väddö* SO om Kassjön (11J9d4-2-) 1995 GEK (h); Storfjärdens sydöstände (12J0d2539) 2006 GEK (h).

Taraxacum tenebricans – hjulmaskros

Sid 661, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Vätö* Storträskets nordvästende (11J7f0216) frisk betad strandäng 2000 JEM (h).

Taraxacum tumentilobum – uddmaskros

Sid 672, fynd efter 1990 från ny församling.

Norrtälje *Roslags-Bro* Gräsvarpets sydostdel (11J8e2548) 2001 JEM (h).

Thalictrum aquilegifolium – aklejruta

Sid 263, 8 kartblad, 8 kvadranter.

Nacka *Boo* Hasseludden-Skepparholmen (10I6h3139) intill häck 1995 ASV.

Thalictrum minus subsp. **minus** – stor kustruta

Sid 263, 16 kartblad, 16 kvadranter.

Stockholm *Engelbrekt* Frescati, S om Bergianska (10I7f0124) i häck 2004 HAN & OWR; O om Bergianska (10I7f0325) intill häck 2001 HAN & OWR.

Thuja occidentalis – tuja

Sid 170, 10 kartblad, 11 kvadranter.

Knivsta *Alsike* Krusenbergs herrgård (11I5a0536) f.d. park 2005 ASV.

Tulipa turkestanica – dvärgtulpan

Sid 700, andra fyndet i Uppland.

Uppsala *Funbo* Funbo kyrkogård (11I7c4149) gräsmatta, förvildad 2002 ASV (S), det. Thomas Karlsson.

Verbascum lychnitis – grenigt kungsljus

Sid 540, 13 kartblad, 13 kvadranter.

Uppsala *Helga Trefaldighet* Norra stationsområdet (11I8a0604) skräpmark 2004 ASV (S).

Verbascum phlomoides – läkekungsljus

Sid 541, 21 kartblad, 23 kvadranter.

Upplands-Väsby *Hammarby* E4-an vägskärning på östra sidan, 200 m S om motorvägsviadukten (11I0d0949) vägskärning, jordslänt 1993 ASV.

Verbascum phlomoides × **thapsus**

Ny för Uppland

Stockholm *Hässelby* Lövstatippen (10I7c1526) sop-tipp 2002 ASV (S), conf. Thomas Karlsson.

Verbascum speciosum × **thapsus**

Ny för Uppland.

Östhammar *Öregrund* 300 m S om Öregrunds vattentorn (12I8j3503) trädgårdstipp 2005 JEM & GEK (S).

Verbena hastata – blåverbena

Sid 505, andra fyndet efter 1990.

Uppsala *Helga Trefaldighet* 500 m SV om Gottsunda centrum (11I6a3317) ödetomt 2004 HAN & OWR.

Weigela – prakttrö

Ny för Uppland.

Uppsala *Helga Trefaldighet* 500 m SV om Gottsunda centrum (11I6a3317) ödetomt 2004 HAN & OWR.

Xanthium strumarium subsp. **strumarium** – ljusst gullfrö

Sid 675, ett ytterligare fynd efter 1990.

Norrtälje *Häverö* Budomstippen (12J2d1234) sop-tipp, 1 ex 1994 JEM (S).

Referenser

- Jonsell, B. (ed.) 2001: Flora Nordica 2. Stockholm.
Jonsell, L. (red.) 2010: Upplands Flora. SBF-förlaget, Uppsala.
Karlsson, T. (red) 1992: Floristiska notiser. Svensk Bot. Tidskr. 86: 93–94.

Botaniska Sällskapet i Stockholm

Styrelse 2013

Ordförande Simon Jakobsson
simon.jakobsson@live.se
070-749 66 20

Vice ordförande Bo Eknert
bo.eknert@natgeo.su.se
08-511 72 305, 073- 766 93 08

Sekreterare Ida Trift
ida@trift.se
08-6644622 (hem)

Kassör Britta Ahlgren
brittaahlgren_se@yahoo.com

Ledamöter Börje Drakenberg
borje.drakenberg@gmail.com
08-747 92 34

Maya Edlund
maya.edlund@gmail.com
076-206 46 15

Kerstin Frostberg
kerstin.frostberg@telia.com
08-59255587

Per-Ola Karis
karis@botan.su.se
076-816 37 68

Upplands Botaniska Förening

Styrelse 2013

Ordförande Mora Aronsson
mora.aronsson@habonet.net
0171-52208, 070-6682682

Vice ordförande Fia Bengtsson
fia.bengtsson@ebc.uu.se
070-270 08 07

Sekreterare Samuel Johnson
sammalsamuel@gmail.com
073-3424947

Kassör Roger Andersson
roger.p.andersson@slu.se
070-351 50 41

Ledamöter Anders Jacobson
anders.jacobson@slu.se
070-4322987

Froukje Postma
froukje.postma@ebc.uu.se
018-471 28 65

Karolin Ring
karolin.ring@gmail.com
018-10 71 10

Anneli Sandström
anneli_sandstrom@hotmail.com
070-6217004

Daphne

ÅRGÅNG 24:2 2013

Innehåll

- 1 Har ordet: *Mora Aronsson*, ordförande UBF
- 2 Violgubbe och andra häftiga svampfynd i östra Sörmland – *Hans Rydberg*
- 5 Nyköpings flora – ett pågående projekt – *Hans Rydberg*
- 12 Öväntat besök – Spjutvial i Sigtuna – *Kerstin Frostberg*
- 16 Blöt men givande floraväktarexkursion till Älvkarleby 11 augusti 2013 – *Sebastian Sundberg*
- 19 Bayersk maskros *Taraxacum bavaricum* Soest, i Sverige – *Hans Rydberg*
- 22 Supplement till Upplands flora

Exkursioner, kurser och läger

- 8 Delta i den kompletterande inventeringen av Nyköpings flora
- 11 Lär dig mer om gräs. Kurs i juli 2014.

Omslag: *Ornithogalum divergens* – spärrmorgonstjärna
Ny art för Uppland. Foto Thomas Gunnarsson.